YENİ ŞİİRLER

1952

VARLIK YAYINLARI

YENİ ŞİİRLER 1952

YENİ ŞİİRLER
1 9 5 2

92 ŞAİR — 120 ŞİİR

VARLIK YAYINEVİ
Ankara Caddesi, İstanbul

YENİ ŞİİRLER : 3

BU SERİDEN:

1 — Yeni Şiirler, 1949
2 — Yeni Şiirler, 1950
(1951 de çıkmadı).
3 — Yeni Şiirler, 1952

Her kitap 1 lira.

Varlık Yayınları, Sayı: 99
İstanbulda Güven Basımevinde basılmıştır.
Ocak 1952

ZAMANDA AZALMALAR VE ÇOĞALMALAR

Yirmi milyonuz, kimi uyur,
Kimi sağar davarını.
Örter kepenklerini dükkânların;
Doldurur rüyasına yarını.

Beş yüz milyonuz kimi ağlar,
Ölümüne harptekilerin.
Garip aşkların ağarmış vaktinde;
Kimi sıcak kimi serin.

Bir kişiyiz ölmedik,
Arkamızdakiler boşuna ağlar.
Mademki şiirimiz,
Cihan kadar.

Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

DİKEN

Ne sigaralarda tat kaldı,
Ne gönlümü avutur tazeler.
Önümde açık duran tek umut
Kapısı daraldıkça daraldı.

Her gece gökte bir küçük yıldız
Seninleyim diye el eder.
Ne onun uzaklığı azalır,
Ne de içimdeki kederler.

Kırların kokusu bile duyulmaz;
Yeşeren otların, sararan otların, yanan otların.
Hâtıralar kervanlar gibi gitti gider,
Yağmuru bile kalmamış bulutların.

Aldatır beni küçük yıldızım,
Atlar gibi soluyarak kanımı içer.
Bir yandan tarlalar yeşerir,
Bir yandan tırpanlar biçer.

Koca gemilerdir bulutlar,
Yara yara suları gider,
Yakıp her gece yıldızları
Gemiciler zevk eder.

Bense boyuna yalnız, boyuna derbeder,
Yüzer dururum umutsuzluk denizlerinde,
Tepemden turnalar geçer bağırarak,
Hâtıralar turnalar gibi gitti gider.

Yurdumuzun herhangi iki
Kasabası arasında gezerken
Bir sararmış diken görürseniz
Bilin işte benim o diken.

Cahit KÜLEBİ

UYUMAK

Uyumak istiyorum, uyumak bütün gece,
Ne tabanda sızı, ne kafada düşünce,
Ne ekmek kavgası artık, ne ekmek,
Azıcık dalga geçmek...
Uyumak istiyorum hak ettiğim uykuyu,
Yaşamış bütün gün, yalvarmış, boğuşmuş;
Yatak yatak, oda oda, koğuş koğuş.
Dağ başında kurt, ağılda koyun.
Boylu boyunca, arkaüstü, yüzükoyun.
El, ayak, bacak, bilek, boyun...
Çekmek istiyorum sırtıma uykuyu,
Gördüğümü görmemek, duyduğumu duymamak,
Beyin, göz, kulak,
Uyumak...

Ziya Osman SABA

ÖLÜ ÇİZGİ

Bir zehir,
Birikir odalarda.
Almaz ki veresin rüzgâra:
Rüzgâr deli değil!

Birden yayılır kanda,
Kararır dört yan.
Bir çöküntü başlar yaşamanda:
Her şeyin değersizleştiği an!

Deniz mi bu, geçilmez;
Aşılmaz, dağ mı?
Tam bana göre, uyuşuk!
Miskinlik gibi var mı?

Nedir seni saran bu sis:
Yok dünyalarda tad.
Kuvvetsiz...
Böyle daha rahat.

Yaşamışım kaç para,
Mezar taşları neci?
Deli gibi sarılsam da hayata,
Kalacak nesi var ki?

Kitaplar seslenir yüksekten, mağrur:
— Gel bize, kurtul, gel!
Almanızla bırakmanız bir olur,
Böyle daha güzel!

Sokaklar seslenir akpak, temiz:
— Hadi gel, avunursun!
Bütün sokaklardan iğrenirsiniz,
Avunmak şöyle dursun!

Aşklar seslenir, çekingen, tatlı...
Ama inanma, maske!
Övünülür bir tarafım kalmadı:
Düşmanlarım sevinsinler, daha ne!

Ölü çizgileri dünyanın,
Biz sizin esiriniz!
İster bırakın,
Öldürün isterseniz!

Derken kalkar perde:
Bu ırmaklar benim için bir daha akar mı?
Özledim, hani nerede?
Yaşamak gibi var mı?

Behçet NECATİGİL

DAĞ KÖYÜ

Ben bir gün bu dağ köyünde,
Görülecek en güzel şeyleri gördüm,
Vâdiden geçen demiryolu,
Pırıl pırıl parlıyordu,
Irmak kıyısında bir istasyon,
Marşandizi ağırlıyordu.

Ben bir gün bu dağ köyünde
Duyulacak en güzel sesi duydum,
Rüzgâr, yüzyıllık ağaçların kalbinden,
Meşelerin, köknarların, pırnalların
Gizli sazlarından haber verdi,
Yitmiş ormanların acısını dinledim, derinden.

Ben bir gün bir dağ köyünde
Bakılacak en güzel şeye baktım.
Dağ havasında, geniş yapraklı ümitlerin üzerine
Yattım, gökyüzünün altına
Hiçbir çağda bu kadar mavi olmamıştı,
Baktım da vuruldum maviliğine.

Ben bir gün bu dağ köyünde
Sevilecek en güzel şeyi sevdim.
Ağaçtan, kerpiçten, toprağınan taştan
Barınakları içinde doğan, yaşayan, ölen,
Vatan dediğimiz toprağı emeğine mülk eden,
Halk denen milyonları sevdim yenibaştan.

Ben bir gün bu dağ köyünde
Düşünülecek en güzel şeyi düşündüm,
Köy okulları dedim, dünyamızı dünya eden,
Bilgiler uğruna vurulmuş turnalar misâli
Çırpınır, çaresizlikten ve sevgiden,
Düşmüş köy çocuklarının önüne bir öğretmen.

Ben bir gün bu dağ köyünde
Bulunacak en güzel şeyi buldum,
Kayalardan sızan sularda ne vardı, sular ne diyordu?
Dağların hikâyesi kahramanların hikâyesine benzer,
Gizlemiyordu dağ cevherini, yağmurdan kardan aldığını
Sebil gidiyor, kuşlara, kurtlara, insanlara veriyordu.

Ben bir gün bu dağ köyünde
Söylenecek en güzel şeyi söyledim.
Üstüne ay ışığı düşmüş bir tepede,
Bilge ve cesur kalbiyle hürriyet
Bütün insanlığın ateşini yakıyordu,
Yalazası dört yönde yansımış gökkubbede.

Ben bir gün bu dağ köyünde
Varılacak en yalın gerçeğe vardım.
Elli hanesiyle gömülü kalmış, unutulmuş,
Yatmış tabiatin kurduğu en güzel yatağa
Acı rüyaların gecesine örtünüp köy,
Dağ güneşinden habersiz uyumuş.

Ceyhun Atuf KANSU

AYDINLIĞIMIZ ÜSTÜNE

Duman duman göklere doğru
Sesler yükseliyor: aydınlık aydınlık...
Mağrur ve hazin türkülerimizin aydınlığı.
Toroslu ceylânın,
Haymanalı akkoyunun,
Uzunyaylâ'da kara kıl çadırda
Bebenin gözlerindeki aydınlık.
Garip vatanımın velût, ölümsüz
Toprağına düşen eski aydınlık.
Sinan'ın çizgisinde,
Yunus'un hırkasını,
Cemil'in mızrabını nûra garkeden aydınlık.
Aşkın ve fikrin cömert tarlası
Doğunca sana sarıldım,
Ölünce kefenim ol.
Kurtar beni bu karanlıklardan...
Aydınlık aydınlık dağlar ve geceler boyunca.
Ak kuğuların seyrân ettiği ak göllerimiz,
Kara serviler altında aydın yatar ölülerimiz.

Bâki Süha EDİBOĞLU

BİR GÜN İSTANBUL'DA

Günlerden bir gün İstanbulda
Sabah oldu eşya ışıdı
Bahçedeki horoz öttü
Horozun öttüğünü duyunca
Türkü tutturdu
Bir çiçek keyfine göre...

İşler bu yola döküldü mü,
İnsanoğlu durmaz
Yatağımdan kalktım
Kahvaltı ettim
Geceden kalma ne varsa
Ceketimi giydiğim gibi
Sokağa çıktım.

Bir rüzgâr esti hafiften
Sonra durdu.
Yağmur çiseliyecek gibi oldu
Bir tramvaya atladım
Doğru parka gittim
Sıranın birinin üstüne
Uzandım.
Gökyüzünü seyrettim.

Gökyüzü de bir türkü söyledi
Gökyüzünün türküsü de
Horozunkine, çiçeğinkine uygundu.
Öylesine maviydi gökyüzü
Öylesine derin
Öylesine sonsuz
Ama bıkılıyordu gökyüzünden.

Kalktım kahveye uğradım,
Bir çift söz ederim, dedim.
Ahbap aradım,
Bulamadım.
Bulamayınca
Elim şakağımda,
Düşünmeye vardım.

Derken öğle oldu
İş yerleri boşaldı.
Cümle halkın karnı acıktı,
Ben de acıktım.
Bir köfteci dükkânına girdim.
Köfteler kızardıkça
Ortalığı bir duman sardı
Bir soğan kokusu.

Öğleden sonra da geçti ayni minval üzre
Yalnız bir aralık
Bir sevda yaşadım düşümde
Büyük bir caddeden geçerken
Bir kadın görünce balkonda
Saçları alabildiğine sarıydı
Bugünedek
Görmediğim acaip kuşlar havalanıyordu.
Sabahlığında.

Sevdalandım düşümde
O benden habersiz
Akşam gelecek âşığına
Hazırlandı durdu aynasında.

Gönlü sevdayla dolanların
Son uğrakları meyhane.
Bir yudum aldım da
Kendimi buldum kocaman bir denizde
Nelerin unutulup gittiği nelerin
İzi bile görünmiyen gemilerin.

Akşamları sokakları dolduran serinlik,
Bir kahvecinin
Kahvesinin bahçesini suladığı
Anı hatırlattı bana.
Bütün gün taban teptim
İçimde bitkinlik,
Akşamı ettim.

Sabahattin KUDRET

GECE KAR YAĞIYORDU

Gece kar yağıyordu.
Gizli dağ yollarından
Geçinmek için şehre
Boz kurtlar iniyordu.
Gece kar yağıyordu.
Yanıyordu kavuniçi bir nûr;
Kurtların gözlerinde.
Ve şehirde,
Bir durulma, bir rehavet, bir huzur,
Mavi mavi,
Işıldıyor, ışıldıyordu.
Gece kar yağıyordu.

Aziz Behiç SERENGİL

YURDUM İÇİN

Yurdumun büütn kırları
Baharda yeşerir; güzelim baharda,
Bütün ağaçları, — önce bademler —
Baharda çiçek açar; güzelim bahara...

Ben o zaman sevinirim!

Yurdumun bütün tarlaları
Bereketli, verimli tarlaları
Yaz ortası altın sarısıdır!
Altın sarısı, iri taneli, nur yüzlü başaklar
Sallanır, keyifle, aşkla
Sıcak rüzgârında, yazın
Bir o yana, bir bu yana...

Beni altın sarısı başaklar memnun eder;
Ben o zaman gülerim!

Yurdumun bütün dağları,
Dumanlıdır başları,
Karlıdır,
Yiğitçe nöbet tutar...
Ben dağlarımı bunun için severim!

Gece, gündüz, gönlümce olmalı
Yurdumun gökleri...
Geceleri yıldızlı,
Gündüzleri ışıklı...
Karanlığı istemem göklerimde.

Ben o zaman şenlenirim!

Bilirim, içim kararır,
Yurdumun bütün yolları
Dileğimce değil...
Bütün yolları Anadolu'mun
Dağ yolundan caddesine dek,
Büyük umutlar gibi, uzanıp gitmedikçe
Benim ayaklarım rahat değil!

Köyleri Anadolu'mun,
Dağında, yaylasında, ovasında
Kırkbini birden ,
Karanlıktan kurtulmadıkça,
Ben, ışıkları sevemem!

Aşı aş olmalı, evi ev ki,
Yurdumdaki milyonların,
Lezzeti eksilmesin dilimden
Yediğimin!
Saadeti, huzuru olur ancak
Oturduğum evin...

Gayrisi aş, zehir aşı,
Gayrisi ev, çalı dibi!

Dalında meyve ballanmalı,
Evlerinde gönül şenlenmeli
Pınarından soğuk sular içilmeli,
Yollarında rahat rahat yürünmeli,
Sevinmeli, oynamalı, gülmeli,
Bir gün olup, yurdum gayri
Cahilsizdir demeli,
Demeli de, ardında kalmamalı gözleri,
Ölürse de, keyf içinde, dileğince ölmeli.

M. Sunullah ARISOY

DERİN SULAR

Sesimi duyuyor musun?
Toprakların en güzeli, en bereketlisi sen!
Elin böğründe yağmur bekliyorsun.
Biz yer altı suları, zengin uçsuz bucaksız,
Tanrının nimetiyiz, sen bizden habersiz.
Ölüyorum seni gördükçe miskin, mecalsiz.

Ölüyorum seni gördükçe öyle perişan!
Şahrem şahrem yarılmış toprak, dudakların çatlak.
Seni sevdiğimi nerden bileceksin...
Seni zengin, seni mes'ut, seni zinde görmek istediğimi
Her şeyi bekliyorsun göklerden!

Koy toprağa kulağını dinle beni kardeş.
Duy kalbimin gürül gürül attığını
Dilersen cennete çeviririm toprağını!
Var oldukça başında bu parlak güneş
Fikrin aydınlığında bul beni kardeş.

Civanım, sade tevekkülle gelişmez hayat!
Ağaç dediğin insan gibidir, su ister,
Tarlan su ister,
Öküzün su ister,
Bacın su ister,
Ben seni isterim
Seni sevmek isterim
Sularım fışkırmaya yol ister.

Halim YAĞCIOĞLU

İZMİR HÂTIRALARI

Muallâ'yı karnavalda gördüm
Maske takmıştı yüzüne pembe
Bir kıvılıp geçti yanımdan yosma
Aldı beni bir gülme.

Aldı beni bir gülme
Derken hüzünleniverdim
Bir ânı bir ânına uymuyor insanın
Dokundu ağlayıverdim.

Dokundu ağlayıverdim.
Evvelâ Muallâma, sonra kendime
Başladım içimde pırıl pırıl
Küllenmiş ateşi eşmeye.

Eştikçe eştim, eştikçe eştim.
Aşkım nar gibi çıktı meydana.
Öyle temiz, öyle günahsız ki eller
Daha değmemiş Muallâma.

Muallâ dedim, Muallâ! Kıyma bana!
Acı dillere düşeriz.
Bu bir çılgınca hevestir,
Rezil oluruz.

Halim YAĞCIOĞLU

İSTANBUL'UN FETHİ DESTANI'NDAN:

BİRLEŞEN ELLER

Mermerin mucize rengi ürperir kubbelerde
Barış, insanlığın uzak sevinçlerinde uyanır.
Yunan sadeliği lâtin azametini özler de;
Bir mavi güneşin ışığında yıkanır.
Barış, insanlığın uzak sevinçlerinde uyanır.

Uzun sakallarında sabrın geniş gülüşleri,
Rahip İzidoros uzatmış elini Gregorios'a
Gök, bir ışık seli halinde ilâhileri
Dalgın menşurlar gibi iletiyor Bizans'a.
Rahip İzidoros uzatmış elini Gregorios'a.

Yardım zevkinde birleşen eller de, aşk da,
Bir ihanet rüzgâriyle dağılır, savrulur.
Birkaç yüz asker gelir, birkaç kadırga;
Açmadan daha o çiçek yanar, kavrulur,
Bir ihanet rüzgâriyle dağılır, savrulur.

Kara kara bulutlar sarmış gökleri iyice,
Bizans, tırnağın var ise başını kaşı.
Düşenin dostu olmaz, hele bir yol düşünce;
Gediğine koymaya bakmalı taşı,
Bizans, tırnağın var ise başını kaşı.

Arif Hikmet PAR

GELİBOLU HÂTIRASI

Ben iskeleyim Geliboluda
Sağlam basmışım ayağımı, sağlam.
Yanaş kaptan, yanaş inelim,
Deniz tutar, duramam.

İskelenin önü meydan
Ben iskele meydanıyım.
Sağımda liman var, limanda yosun var,
Ben limanın yanındayım.

Ne bakarsın garip garip
Askersin elin ayağın ermez.
Çömel kenara arkadaşım,
Yorulmaya gelmez.

Ben bir torbayım, vur beni sırtına.
Ben kasketim, selâm dururum.
Ben bir kara ekmeğim torbada
Memleketten gelmişim, kururum.

Geliboluda çarşı pazar,
Pazarları asker gezer.
Kimi kolkola girmiş,
Kimi yalnız gezer.

Ya biz az mı gezdik, doymadık,
Bir sene haziran temmuz arası.
Bir de resim çektirmiştik, bilirsin.
Gelibolu hâtırası.

İlhan DEMİRASLAN

AYIŞIĞI SONATI

I

Bütün ışıkları söndürdüm,
Ardına kadar açtım penceremi.
Nasıl beklediğimi bilirsin,
Unutma, e mi...

Bir beyaz kedi gibi gel penceŗeye,
Öyle sessiz gir içeri.
Yalnız oturamıyorum artık,
Sıkılıyorum geceleri.

Bir kilim ser ɔdama dört köşeli
Üstünde asma yaprakları olsun.
Dost gözlü gölgeler içinde
Misafirim olursun.

II

Küçük avuçlarımı hatırlarsın
Babam için dua ettiğim günler
Parmaklarıma bakma şimdi,
Sonradan büyüdüler.

Sen benim çocukluğumun ışığı
Hiç değişmedin, değil mi?
Sokul şöyle yanıma sokul,
Tut ellerimi.

Gör nasıl büyüyor insan.
Benim için geçmede yıllar.
Senin boyunsa hâlâ
Pencerenin boyu kadar.

III

Kimseye söylemediğim şeydir,
Ben artık eski insan değilim.
Gündüzleri bir şey değil,
Geceleri artıyor garipliğim.

Küçük çıplak ayaklarla sessiz
Aklıma geldi mi sevdiğim
İki ucunda iki iplik
Sabun misâli kesilir yüreğim.

Öyle bakma yüzüme, bakma.
Benim iyi kalbli ayışığım.
Bilmelisin artık, bilmelisin,
Zilzurna âşığım.

İlhan DEMİRASLAN

HAYDARPAŞA GARI ŞİİRİ

Haydarpaşa garında üç sıra vagon
Üstüne kuşlar konuyor.
Ne kadar tutsa kendini
İnsan garip oluyor.

Haydarpaşa garı boşalmış
Biri kenarda duruyor.
Gidelim buradan, dedim,
Duymuyor.

Çekip götürmek olmaz,
Anlatır gibi değil hâli.
Bütün söyleyeceklerini unutmuş,
Hatırlamasa bâri.
Zorlamayın açılmaz artık,
Erkek gücüyle sıkmış ellerini.
Hâlâ hissediyor, biliyorum.
Küçük avuçların terini.

Haydarpaşa garında bir akşam,
Yalnız mı kaldınız.
Nasıldır çaresizlik içinde insan,
Anlarsınız.

İlhan DEMİRASLAN

MUSTAFA KEMAL'İN ŞAİRİ

Bu buzlu kış gecesinde Paşam,
Ellerim üşür, saçlarım üşür.
Isıtır mavi gözlerinin ateşi beni.
Fikrim üşümez.

Derim, mısralarım al atlara bindirse beni,
Rüzgâr gibi, deniz gibi yürüsem.
Dünyanın ilk devirleri dağlara inmiş gibi,
Dağlarla, dalgalarla büyüsem.

Büyür ellerim, büyür gözlerim,
Mustafa'm, senin türkünü söylerim,
Seni dile getirdi ya şiirlerim;
Sencileyin ölmezim, ölürsem.

Arif Hikmet PAR

BİR SESSİZ GECEDEN TURNAM

Bir gün bir uyanıvermişim ki Turnam, uykudan
Demirkazık sol yanımda, Dübbü Ekber karşımda,
Lâcivert denizlerin ötesinde tekmil yıldızlar.
Bir gün bir uyanıvermişim uykudan.
Geçmiş gelecek cümle rüyalar içinde

Selâm sana Turgut Uyar, selâm sana Demirkazık
Hep iyi niyetlerle dâim olasınız dilerim.
Saçlarım bir kutuptan öbürüne dek uzamış
Hanya'dan, Konyadan, dünyadan geçmiş
Kitap olmuş yazılmış, kervan olmuş düzülmüş.
Başlamış zâri zâri yaş dökmeğe ellerim.

Mestolmuşum hür dünyasında düşüncelerin
— Hür dünyasında düşüncelerin. —
Bir ses tutmuş maşrıkla magrıp arasını.
Horoz ötmüş kavga bitmiş, buzlar çözülmüş,
Yeni bir devir başlamış, bitkilerden, ölülerden,
Bir kelimesiz diyarda kalıvermişim.

— Sen olsan ne yapardın, Turnam,
Bir sandala atlamış denize açılmışsın.
Yanında ne pusla, ne aş, ne azık,
İşte karşında Dübbü Ekber, solunda Demirkazık,
Salkım saçak bulutlar, delibozuk dalgalar.
Bütün rahatlıkları sahilde bırakmışsın,
Mor rüyalar asmalarda, pembeleri yatakta
Yola düşüp huu demişsin, huu işitmişsin.
Arpa boyu, çavdar boyu, minare boyu değil,
Tut ki gecelerce, mısralar boyu gitmişsin...

Bir tozlu sahile «ben Robenson'um» deyip;
Kemali azametle kadem basmışsın.
Kumlarda ayağının çatlak çatlak izleri
Garip garip ses verirmiş attığın her adım
Söyle Turnam, insan olsun, köpek olsun, karınca olsun
Bir dost aramaz mısın?

Yürümüşün, akşam olmuş, tâb-ü tüvan kalmamış
Boy vermeğe başlamışlar yıldızlar kadir kadir.
Issız sessiz bir bozkır, mânasız çimen çiçek
Düşün, şimdi yanında — konuşmasanız bile —
Düşük omuzları, adım sesleri, saçlariyle bir insan
Ne türlü ısınırdı yüreciğin kimbilir...

Okşamak geçerdi içinden parmaklarını,
Nefes alışını dinlemek uzun uzun.
Sonra meselâ — Ahmet, demek — Ne var, demesi...
Bozkır karangu, yol uyanık, yıldızlar uzak
Ahmet demek, Mehmet demek, kardeşim, canım demek
Bir muhabbet ki sıcaklığına benzer yazın
Ve cümle kanunlara kafa tutmak.

Bu böyle devam edip gitmelidir, Turnam,
Bütün yaradılmışlara selâm salmalı, selâm almalı
İyi günlerden, kötü yıllardan, baharlardan
Gecelerin peşinde kaybolmuş diyarlardan
Ah... Şimdi şu sessiz gecemde bana:
— Turgut, kalk gidelim. — diyen bir dost olmalı...

Turgut UYAR

HACER HANIMIN HAMAMI

Hacer Hanımın hamamı; doğrusu
Büyük değildi.
Her tarafı pırıl pırıl mermerden
Kapıları pencereleri yeşildi.

Kapının önünde bir büyük asma
Yolu gölgeler.
Manavların; gazozcuların üstünde
Yemyeşil koruklariyle dururdu.

Nemika; Hacer Hanımın kızı
Kıvırcık saçları simsiyah.
Hâlâ hatırımda, gözleri şehlâ
Esmerin, tombulun en güzelinden.

Üstelik Hacer Hanımdan saklı
Cigara da içerdi.
Güzel parmaklarında bir ince koku
Yanımızdan anlı şanlı geçerdi.

Böyle ufak tefek dörtlüklerle
Ah, anlatılamaz hasretliğim...
O zaman bütün kızların en güzeli
Nemikaydı benim bildiğim.

Nemika mermerlerde yıkanırken
Neler düşünür kim bilirdi...
Ya zabit, ya doktor, ya bir şehzade
Uzaklardan şanlı alaylarla gelirdi.

Benim çocuk geceleim, o çağlar
Hep Nemikayla doluydu.
Bir sola dönerdim, bir sağa, titreyerekten
Onun haberi bile yoktu...

Ne hayallerle geçerdim yolunuzdan
Devir, o devirmiş bilemedik.
Yeşilbaş ördek olsam artık Nemika,
Su içmem gölünüzden.

Ah; bunları oku Nemika, yaşıyorsan;
Bahtın ömrünce yâr olsun...
Bu şiir çocuk gecelerimin hasretlerinden sana
Yadigâr olsun...

Turgut UYAR

YEŞİLİMSİ

Benim doru atlarım hazırlansın
Gök yakut sevdalara karşı, akşam üzeri.

Büyük sesler önünde geniş yağmurlar
Hadi başlasın şarkılarına insanlar artık
Sevimli ve mâsum,
Bir kemik, bir deri...

Benim saadetim koiaydır;
Bulutlar ve ağlamak varken,
Geniş vitrinler, canlı dudaklar, eller
Daracık sokaklarda bir iki adam...
Hem bir şarkımız var söylenecek,
Hem vakit erken...

Sonra hep bildiğimiz şeyler,
Buğdayların yaylım ateş hikâyesi.
Kırmızımsı, yeşilimsi; morumsu
Bir balıktır, umduğumuz; çağlardan...
Bu gelen yakıcı sesidir, kardeşliklerin
Bildiğimiz, bilmediğimiz otağlardan...

Turgut UYAR

KANTAR KÖPRÜ DESTANI

Kantar köprünün destanı,
Savruktur ama, gerçektir.
Parmak gibi bir dere üstünde üç değirmen
Seksen pâre köye vakt için
Arpa öğütecektir.

Kantar köprünün yanında.
Üç küçük değirmen.
Dağlar uludur, Tanrı uludur.
Vakit yeşildir, sabaha karşı
Sırtlarında tatlı düşlere benzer yüklerle köylüler
Ya gelmiş, ya gelecektir...

Kantar köprünün derdine,
Dağlar dayanmaz.
Dağlar dayanmaz, ben sana kurban
Asırlık yorgunluğunda iniler.
Ya kağnılarda sessiz hastalar, ağrılarla
Ya baharda uzak ellere gurbetçiler
Garip türkülerle geçecektir.

Kantar köprü dedim de,
Ben yandım anam...
Değirmenci bir sabah kapısını, ben hayran
Sisler ardında pırıl pırıl gözüken
Bir aydınlığa açacaktır.

Kantar köprünün ardında,
Sırt sırta dağlar...
Köyler darı taneleri gibi serpilmiş
Bir sıcak yaz günü, temmuz ayında
Bir izinli asker, şifalı arkından
Alabalıkların kaygan temasiyle tuzlanmış.
Suyundan içip, terini silecektir.

Kantar köprü anam aman
İyi günler de görecektir...
Bir kokudur duyduğum ölümsüz hem bereketli
Kantar köprünün önünde;
Çağıltılar içinde büyük günlere
İstihareye yatmış bir çiçektir...

Turgut UYAR

ZEYTİNLER

Edremit ovasının zeytinleri
Balı, sütlü incirleri, narı,
Bahçeleri, bağları, bağevleri,
Gelini değil kızı değil,
Edremit ovasının zeytinleri.

Ovanın bir ucunda kasaba,
Yan gelmiş bereketli toprağa
İşinde içkisinde havasında,
Zeytinyağı kadar meşhur beyleri
Edremit ovasının zeytinleri.

Geldi miydi mahsul vakti,
Taşımakla bitiremez kamyonlar
Tâ Tokat'tan, Konya'dan tayfa gelir
Dolar kahveler hanlar.
Geldi miydi mahsul vakti.

Kazdağı eteğinde Edremit'te
Adamına göre yer vardır.
Park Kulüp, Camlı köşe
Fabrika han, kenar mahalle,
Kazdağı eteğinde Edremit'te.
Kara zeytin bir bir
Ova boyunca nasıl toplanır,
Gurbetle sıla arasında
Şaşırmış kalmış tayfa
Edremit ovasında.

BAŞARAN

YENİ YIL ÖNÜNDE

Sıkıntım çektiğim öfkem
Kalsın eli boş çıktığım sende
Özlediğim kadar yeni misin gelen yıl
Bütün ümidim sende.

Önce kalbimden işe başla
İçli dışlı olalım seninle
Kur gizli sofranı önüme
Tepeden tırnağa beni yenile.

Eskilerle başım hoş değil
Yönüm daima ileri
Tadı yok hâtıraların
Şarabın eskisi, aşkın yenisi.

Sonra dünya gönlümce olsun
Bırakma yirmi tırnağımı yakanda
Bunca emek alsın hakkını
Göreyim bunu dünya gözüyle.

Kalmasın tarafımdan görülmedik iş
Sürülmedik tarla, söylenmedik şiir
Göreyim bir yol neymiş saadet
Göz hakkım, gönül hakkım kalmasın sende.

BAŞARAN

ÖĞLE VAKTİ KÖY

Türküsü Yemen türküsü
Derdi geçim derdi
Toprak desen canı sıkılır
Yağmur desen titrer içi
Köy dediğin bir garip kişi

Alisi Ayazma'da orak biçiyor,
Velisi Ayşesi gündelikçi
Ektiğini zor kaldırır,
Berbat bu yıl da çoğunun işi,
Mehmedi mahkemeye gitti.

Elleri başka yerde sızlıyor
Başka yerde ıslanıyor gözleri
Dağıtmış kendini haraç mezat
Yüreği oltalarda
Gurbette içi.

Varsan yanına bir öğle vakti
Dünyadan ayrı düşmüş sanırsın.
İnsanı değişmez kaderinde
Tarlası kuraklığında
Ne arayan ne soran.

BAŞARAN

NADAS

Durup bakamam kıraçlara
Kuraksa yanar içim
Yıl olur sararan bitkilere
Avuçlarımla can suyu veririm.

Ben köy çocuğuyum, çiftçiyim,
İlk göz ağrım tarlalar.
Gün günden arttırıyor gücümü
Hak edilmiş ekmeğim.

Nasıl hazırlanır toprak
Nasıl buğday yetiştirilir bilirim.
Çağırışını duyuyorum ovaların,
Yeni bereketlerin müjdecisiyim.

Sevinci içimde hasatların
Tohum atacağım yerleri şimdiden
Başlayacağım altüst etmeğe
Başlayacağım büyük nadasa.

BAŞARAN

III

Meğelli köyünün sokaklarında
Diz boyu çamur vardı.
Ayni sokakta duvar diplerinde
Köylüler oturmuş konuşuyorlardı.

Mevsimlerin en fakiri
Hani bahar balangıcında
Güney yamaçlarda karlar erir,
İnsan içerilerde duramaz, sıkılır.

Çocuklar gördüm çamurlara bulanmış
Kimse bilmez ama büyüyorlardı.
İnsanlar tembel ve uyuşuk
Hayal kuruyorlardı, düşünüyorlardı.

Bu sokaktan çok geçtim
Her seferinde ayni şeyi duydum
(İçimde o boşluk,)
Köyün üstünde karanlık vardı.

IV

Sonra Armutalan köyünde
Muhtar odasında üç gün kaldım.
Odanın basık tavanına, duvarlarına,
Halkımın rengi sinmişti.
Ter kokusundan, fakirlikten
O hava içime işledi.

Akşamları köylüler geldiler,
Gece yarılarına kadar oturup konuştuk.
«İşte böyle, dedim, ne yapalım?»
Kırışık alınlarında bir düşünce
Oyula oyula gitti.

Bana plâkta Nadir'i çaldılar.
Bir gazel dereler gibi içli
«O siyah gözlü kadın» derken,
Nadir olan yanık sesiyle
Baktım köylüler birer of çekti.

Ah, halkımın bu hüznü
Çaresiz acılar gibi
Gün geçtikçe kemire kemire
Bitirecek beni.

VI

Muhat köyünde Abdi kâhyanın odasında
Saat dokuz olmuş da uyanamamışım.
Ağır bir yorgunluk vücudumda.
Kalktım ki kafam ağrıyor.
Kalın duvarların arkasında
Dünya nasıl ne bileyim,
Karanlık, ıslak bir oda
Tavandaki ağaçlar kararmış gitmiş,
Eski bir hava sinmiş eşyaya.

Düşündüm yere serili yatağımda,
Sonsuz bir uğultu gidiyordu.
Çok eski asırlarda.

VII

Bir de Almus köyü var,
Bir gün kahvede akşama kadar
Oturdum, konuştum, düşündüm.
Almus köyünde insanlar
Bana nedense başka geliyor.
Hepsi de zayıf, çelimsiz
Sanki hepi birden ufalmışlar.

İlerdeki masada düşünüyorlar
Dumanlı ağır bir hava
Cıgara içiyorlar ve susuyorlar.

Beride bir masada
Dört kişi kol çevirmişler
Duvarlarda taş basması resimler
«Hatayın Kurtuluşu, Dünya güzeli Fatma»
Sinek pislikleri içinde çoktan unutulmuşlar..

Yüksek küçük pencereden
Boyuna bulutlar geçiyor
İlerde kerpiç evlerde
Ses seda yok
Saçaklarda bir rüzgâr esiyor.

Köy kahvesinde zaman kolay geçmiyor
Bir durgunluk, bir düşünce
Halkım büyük bir hüznün elinde
Bu asırlardır böyle,
Bir nehir ağır ağır akıyor.

Dinle kardeşim türkülerimizi
Bir kez yürü yollar boyunca
Anlarsın halkın yanmış
İnceden ince!

Ben de yaşıyorum bu hüznü
Köylere varınca
Üstüme bir ağırlık çöküyor.
Ağlamaklı oluyorum
Çaresizlik içinde...

Talip APAYDIN

NAR AĞACI

Nar ağacı, nar ağacı
Toprağına bereket
Yaprağına bereket;
Nar ağacı, nar ağacı
Dallarına bereket
Allarına bereket.
Allarına, allarına
Her gün düştüm yollarına
Göz sürdüm, yüz sürdüm
Al al çiçekli dallarına,
Yüz sürdüm, kırmızı kırmızı
Baharla yoğrulan gelinliğine
Nişan koydum içimden
Al bayrağıma benziyen
O tazeden taze güzelliğine.

Nar ağacı, nar ağacı
Bayrak nedir bilir misin?
Savaşa gider, gelir misin?
Hürriyet için, hürriyet için
Nar ağacı ölür müsün?

Benim memleketimde
Canım, ciğerim Türkiye'mde
Can için, vatan için
Düşünmeden ölünür
Ölürken gülünür
Hatta, hatta nar ağacı
İnsan, vatan için
Bölük bölük bölünür.

Akan kandır, kırmızıdır,
Boyanan vatandır, kırmızıdır,
Şehit yatandır, kırmızıdır,
Onun için, onun için Nar ağacı
Bizim hürriyetimiz, bayrağımız
Taptaze bir volkandır, kırmızıdır.

Bayrağımdan ayrı düştüm Kıbrıs'ta
Ayrı düştüm, o kan tazesi alından
Sana aşkım bundandır Nar ağacı
Al al dalgalara hasretindendir
Yeşilini, vatanıma,
Çiçeklerini bayrağıma benzettim
Gölgende hasret oduyla yanıp
Anadolu toprağı gibi tüttüm
Onun için Nar ağacı, dağlaşan hasretimi
Al çiçeklerinle erittim
Gözbebeklerime
Al bir bayrak gibi
Senin güzelliğini çektim.

İbrahim Zeki BURDURLU

SPİKERE

Spiker, canım spiker
Bir daha söyle
Söyle, söyle bir daha
«Burası Türkiye
Türkiye, Türkiye, Türkiye.»

Söyle Ankara'nın taşını
Sil sil gözlerimin yaşını;
İstanbul, ne âlemde...
Bursa'dan geç
Dur, efece, İzmir'de.

Van'dan ne haber?
Günaydın! Ey doğu yaylaları!...
Erciyes'ten, Ağrı'ya çek bir tel
Çal bu teli Kemah'tan, Sivas'tan
Çal, kalksın Anadolu halaya.

Öp kelimelerle alnından
Gaziantep'in, Adana'nın...
Karacaoğlan, Karacaoğlan,
Gel Mevlâna'ya, Konya'ya
Bekle, bir kalb cenneti selâmımdan.

Söyle, canım spiker
Haber ver haberlerin içinden
Giydir hasretimi sözlerinle
Ben de gezeyim şehir şehir
Bitmesin haberler ne olur spiker.

İn, bir hızda, güneye, Burdur'a
Gül topla ordan bana bir yumak
Bir halı çiçeği de yeter
Yalnız ikisi de al olmalı, kan gibi al...
Burda bana her al, büyük bir bayrak

İbrahim Zeki BURDURLU

DÖNMESİN

Sordu lâf olsun diye biri:
«Çocuk olmak ister misin yeniden?»
O günlere dönmüş gibi
Her yerim oldu diken diken.

Gene göçeceğiz demek
Moskof korkusiyle
Geçireceğim çocukluğumu
Kan, barut kokusiyle.

Kahrından ölecek mi babam
Çektiği eziyetin,
Gene uzanacak mıyım çocuk yaşımda
Ekmeğine milletin?

Yanımda ölecek mi Bursalı hasta
Erik hoşafına hasret hasret,
Gene taburcu edilecek miyim oradan
Bir kemik, bir et?

Bahtımı değiştirecek mi insanlar
O şeytan bakışlı, sivri çeneli,
Gene o kadaın gülecek mi karşımda
Deli deli...

Oğuz Kâzım ATOK

UZAKTAN

Yıldızlar geceyi ısıtıyordu...
Apansız yıldızlardan söz açtım ama,
Bir deniz şehrinden uzak kalmışım,
Böyle uykusuz kalmışım geceler içeride;
Yıldızlarla dost olmayıp ne yapayım?
Deniz kıyısında bir memleket
Beni gecelerine davet ediyor,
Yıldızlar geceyi ısıtıyordu...

O deniz kıyısı şehrinde
Yaşamak başka türlü bir şeydi.
Can - ciğer üç arkadaş
Bir meyhanede kurduk fakir hayatımızı.
Ayrılıklar girmedi aramıza,
Bir mavi gök parçası düşerdi payımıza
Beni uykusuz koyan gecede şimdi,
Cıgaradan zehir gibi ağzımın içi...

Ne vakittir hasretim sohbete dost ile
Bir ateş ver cıgaramı yakayım delikanlı!
Biraz daha yaşanır sevişlikçe.
Genç olup ta hangimiz gönül vermedi sanki?
Biraz daha mesteder beni bir şarap gibi,
Bu sevgi bayıltır içimi;
Bir tenha yerinde mahallemizin
O kâfir kızı öpüvermedim mi?

Hey gidi mor-dumanlı havası İzmir'imin!
Parklarında hülya kuran düşük kadınları hey!
Gene de şarap kokar mı rıhtımın rüzgârı?
Rıhtımda zincire vurulmuş harap gemiler,
Özler mi uzakları sarhoş balıklar gibi?

Yıldızlar geceyi ısıtıyordu...
Yıldızların kardeş sesi sessizce diyordu ki;
«Başın uykudan başka yastık yüzü görmesin.»
Ve hasta döşeğinde ağabeyim,
«Mustafamı bir kere daha görseydim» demiş.
Açık gitmiş içi gülen çakır gözleri.
Bense Türk bayrağını sıyırıp üzerinden,
Yüzünü göremedim bir kere daha.

Beylik lâftır Efendim!
Bunlar alnımıza yazılmış bütün.
Dinler mi tazeyi delikanlıyı,
Öyle bir kalleşçe gelir ki ölüm...

Hey gidi mor-dumanlı havası İzmir'imin!
Beni gecelerine çağıran şehir.
Cıgaradan zehir gibi ağzımın içi,
Böyle bütün bir gece uykusuz koydun beni.
Kadın çamasırları var komşu taraçada,
Gecenin içinde böcek sesleri.
Ve başucumda biriken yıldızlar,
Yıldızlar geceyi ısıtıyordu...

Mustafa Şerif ONARAN

YENİ BAŞTAN

Saati saatine hatırlıyorum,
Başka bir şehirde yaşanılan her günü.
Ama yeşil dallar üzerinden böyle mavi,
Hiç görmemiştim gökyüzünü!

Bir akşam vakti, işimden dönmüşüm,
Okşayıp gözlerimle uzakları.
Öpesim geliyor o uzaklarda
Bir türkü tutturan dudakları.

Yeni bir sevdaya hazır gibiyim,
Hazır gibiyim yaşamağa yeni baştan!
Bir eski resim gibi unutulmuş çocukluğum,
Gözlerime doluyor yavaştan.

Azmi TEKİNALP

YÖRÜK KIZI

Çaresizlik, Göktepe'den yola vurmuş;
Korku gözlerinde gelir, yükü sırtında.
Saçları dağ, elleri kekik kokar;
Sakız satar, bulgurla, unla.

İki büklüm, yumula yumula yollarda;
Geç kalmış göçmen kuş misâli.
Tavşan yüreklim, dualar boş,
Uzanmaz yere göklerin eli.

Yaylada aşk var ekmek yok
Gözümde dağlar, aklımda «Mayku».
Uuy anam; bitip tükenmez çile
Korkarım, yol keser elin soysuzu.

Yörük kızı uyanık rüya görür;
«Kızlarpınarı» nın köpüklü suyu
Öpünce kanlı ayaklarını
Akıp gider açlığı, yorgunluğu.

Esmerin elleri dermiş kök kök.
—Bulgurla, unla sakız var.
Dağlar, sabrınızı kırıverin
Gürül gürül gücünüz çağlar.

Oğuz TANSEL

YAŞAMAK

Bir memeleket türküsü kadar
İçli bir sevgi bağlamış bizi
Üzüntülü günler sonunda
Görmeğe susadık denizi.

Sevgimiz aşikâr
Allaha inanışımız gibi
Ölüm yanıbaşımızda
Su gibi, ekmek gibi.

Mevsimler geçmiş
Nimetlerini övdüğümüz dünyada
Anadolumun baharı kadar tazesin
Bahçenden çiçekler dererim rüyada

Dostluklar getiren rüzgâr
Bizi bağlamış
Eş dost akraba
Her şey güzel yaşanabildiği kadar.

Hamdi KESTELLİ

SIRAT

Tohuma girdi, ağaç akmadan durdu sular,
Ve bütün ölüler sağ...
Günah sıktı vücudu,
Çarmıhtan düştü İsa...

Sonu ölümle mühürlendi,
Teslim edildi kitabımız.
Boşluğu seyretsin diye,
Açık bırakıldı kapımız.

Bütün bir huzuru beklemek,
Yaşamak halinin garibi.
Artık sustuktan sonra insan,
Eşya konuşuyor gibi...

Gecenin büyüklüğüne doğru,
Saati çaldı ölümün.
Tamamlıyamadı seyrini,
Bir ağaca takıldı gün...

Ne uzaktı gökyüzü, ne genişti bahçeler,
Dünya birdenbire daraldı.
Bir filiz vereceğiz topraktan,
İçimizde arzu kaldı...

Emin ÜLGENER

YAŞAMANIN SİRRİ

Sana tanımadığın gökyüzünden,
Mavi, masmavi çiçekler versem.
Yaşamak sır olur tahayyülünde,
Seni seversem...

Birdenbire canlandı toprak,
Tabiat memnun öldüğünden,
Geceler serilecek önüne;
Çık, kurtul günden...

Akşamı kapına getirdim,
Renkleri doldurdum avuçlarına.
Bitirdi yemekten ruhlarını,
Ölüler uzandı dal uçlarına...

Allahla başbaşa kaldığın anda,
Asıl yaşamanın sırrına ersen.
Dua eder halinle önümde,
Taş kesiliversen...

Büyük yoklamanın saati geldi,
Kesildi en güzel çeşme.
Bir nefes halinde gökyüzündesin,
Artık bitmiyecek bu mâvileşme...

Emin ÜLGENER

İNSAN

İnsan var elpençe divan durur
İnsan var bayrak diker kale burçlarına
İnsan var eşe dosta kazık atar
İnsan var toprak saçar ölümüze
Ve insan var
Önce emekler dizlerinin üzerinde
Sonra büyür
Ayaklarının üzerinde yürür
Derken efendim
Derd-i maişete düşer
Yılan gibi yerlerde sürünür
Ve insan var
Onyedi kuruş için adam öldürür.

Ayhan HÜNALP

DÜNYA SEVİLMEĞE DEĞER

Caddelere bakın yakından,
Sevinç parıl parıl gözlerde.
Çehrelere bir gülüş dökülmüş,
Bakın caddelere.
İşte bir çift ki otuzunda,
Kol kola burun buruna.
Titriyor dudakları
Ve sıcak bir telâş, göğüslerinde.
Sanki kolundaki benim, şu kadının,
Sakın çapkınlar bakmasın.
Bakmasın başkaları içten,
Bu şimâl gibi güzele,
Kıskanırım.
İşte bir makinist geçiyor tertemiz,
İşinden dönüyor aşk içinde.
Olanca kuvvetini harcamış,
Gidiyor dinlenecek meyhanede.

*
**

Sümüklü çocuklar sokakta,
Perişan, kan içinde dizleri.
Ağlıyor öbür yanda bir başkası,
Hepsini birden seviyorum.
Şu dilenciyi de seviyorum,
Elleri paslı, yüzü bulanık.
Onun üzeri parça parça,
Benim yüreğim;
Bütün dünyayı seviyorum.
Her şey ne güzel değil mi, kardeşim,
Sevmek ne güzel?
Sev sevebildiğin kadar,
Dünya sevilmeğe değer.

Cahit OBRUK

MUSTAFA KEMAL

Sene bin dokuz yüz ondokuz
Aylardan Mayıs
Takvimin yaprağına bakıyorum
On dokuz
Haydi Mustafa Kemlim
Ben garipçe şairi, insanı vatanımın
Bas uğurlu ayağını Anadoluma
Bekliyorum.

Önce Mustafa Kemale selâm
Sonra
Anadoluda bir kıpırdanma
Yavaş, yavaş geriniyor toprak
Toprağın halinde bir başkalık
Saadet yağıyor bulutlarda
Saadet
Güpe gündüz Anadoluma.

Haydi Mustafa Kemalim
Çıkart urbalarını
Sana yakışmıyor Padişahın
Elbisesi
Sen umutsuz halkımın
Derisine işlenen ıstıraptan
Hürriyetten, saadetten, sağlıktan
Tak rütbelerini omuzlarına.

Bozkırda sabah er olur
Er olan sabahlarla birlikte
Mustafa Kemalin askerleri
Benim şair rüyalarıma benzer.

Sen büyük işler adamı
Sana ellerimi uzatıyorum
Diz çökmeden toprağa
Boyun eğmeden padişaha
Sana bütün sadeliği içinde
Kalbimi getiriyorum.

Sene bin dokuz yüz on dokuz
Aylardan Mayıs
Takvimin yaprağına bakıyorum
On dokuz. •

Anadolum uyanmış
Kıvrak dağlarından silâhlar, atlar
Göğüs germiş düşmana
Umutla cesaretle dikmiş gözlerini
Mustafa Kemalim Anadolu toprağında
Sırtında benim giydiğim
Rütbesiz, nisansız
Bir türkü gibi üzerini kaplıyan
Boz bir elbise var.

Şimdi anlamıştır Anadolu
Şimdi güzelliğini dövüşmenin
Kendi mutluluğu için
Artık ne sultanlar rahat, rahat
Dolaşsın diye apış aralarında
Çerkez halayıkların
Artık ne uzakta, ne yakında
Cihadı mukaddes uğrunda
Bitmiyen ıstıraplar pahasına
Kardeş kavgalarında
Artık anlamıştır
İşe yaramadığını dövüşmenin

Sen Kemalim, sen Mustafam
Sen bir tek umudusun Türkiyemin
Sen siperde yanıbaşımda
Evimde fakir ocağımda
Yarı pişmiş aşımı benimle paylaşan
Bakır bakraçlarımdan ,ayranımı
Gülümsiyerek içen
Sen Mustafam, sen Kemalim.

Sene bin dokuz yüz otuz sekiz
Aylardan Kasım
Takvimin yaprağına bakıyorum
Kan ağlıyor dağım, taşım
Şimdi Türkiyem bulut içredir
Şaşırmış yolunu yollar kardeşim
Omuzlar üstünde uzun bir kutu
Asılmış dallarına ölüm hevengi
Dolmabahçe yolunda, hürriyet içinde
Ben garipçe şairi, insanı vatanımın
Bas uğurlu ayağını Anadoluma
Bekliyorum.

Nevzat ÜSTÜN

YALNIZLIK

Gün gibi aşikâr kederlendiğim,
Daha çok sigara içtim sensiz.
Bir akşam başı boş, bir akşam yorgun
Kimsesizliğim.

Bir bakraç sudaki aksim
Çocukluk günleri haylaz ve terli
Suratım saçlarım yumuşak bir hoş
Böylemi olacaktı, böyle nasipsiz.

Kaldır diyor biri kaldır perdeyi
Açılsın hatıralardaki evimiz
Biz daha hür daha çocukça şen
Avuçlarımızda çizikler yaralar.

Niçin öyle değil şimdi nasırlı.
Gözlerim her zaman güleç olmalıydı
İşimi sevmeli bir yuva kurmalıydım,
Karşılamalıydı beni akşam çocuklarım.

Böyle tedirgin, böyle âvare hoş değil
Lokanta masalarından usandım.
Her akşam listeye bakmak, bu da tuhaf,
Önüme ne gelirse yemeliydim.

Şemsettin ÜNLÜ

İSTASYONDA ÇOCUKLAR

Tren durur durmaz;
Bir telaş bir telaş
Elleri mosmor olmuş çocuklarda.

Kışın iyi su! Yazın soğuk su!...
Bir şey yokki elinde satsın;
Sadece bu!...

Kırık testisi paslı maşrapası,
Üstünde yamalarla küçülmüş
Asker urbası!...

Umurunda mı yiğitimin;
Batı müziği,
Atom bombası!...
Bitip tükenmeyen sermayesi
Kışın eyi su! Yazın soğuk su!...
Gelip geçenlere cömertçe sunduğu
Sadece bu!...

İbrahim MİNNETOĞLU

GÜZELLİK

Sen olduğun yerde güzelsin
Herekede, Edremitte, Gemlikte
Zeytin toplarken ağaç üstünde.

Elin değdikçe bahtiyar
Dal ağaç yaprak
Sen sürüp ektikçe bereketli toprak.

Sen olduğun yerde güzelsin
Uzun saçların topuklarında

Alnın terli
Bir gizli dertle için kederli.

Sen olduğun yerde güzelsin
Uçuk benizli mahzun
Saadet yolları aşılmaz uzun.

Sen olduğun yerde güzelsin
Herekede, Edremitte, Gemlitke

İbrahim MİNNETOĞLU

İSTANBUL ÜZERİNE SÖYLENMİŞ ŞİİR

Dost başa; düşman ayağa bakar,
Bana düşman deme canım İstanbul,
Yıldızlı bir boğaz akşamında;
Hisardan sana bakıyorum.
Motörler geçer sularından,
Kaptanı Rizeli.
Bir şarkı tutturmuş vardiyada Memiş,
Ben seni sevdim seveli;
İnsanlar boşuna söylememiş,
İstanbul, güzeller güzeli...
Aşkların var, baharın kadar yeşil;
Bir türlü doyamadığım.
Ümidim, ıstırabım, hasretliğim, sızım;
Daha ne söyleyim, canım İstanbul
İlk göz ağrım, adını bilemediğim,
Sensiz öylesine yalnızım...
Şişlide bir kız, gülüp bakıştığımız,
Hayali bile insanı yakar;
Ve dost insanların alıştığımız...
Adalardan vapur gelir edalı,
Köpüğünde İstanbulun hayali,
Boynunadır gençliğimin vebali...

Doğan ERGENELİ

DEMEK İSTERİM Kİ BEN...

Üvey ana çarpmasına benzer
Can dayanmaz Türkiyemizin kışlarına
Kış ayları azgın olur yurdumuzda.
Ben Kavacık'ta aman bilmez kışlar yedim.
Ben Kavacık'ta kara kışların altında
Hep baharı bekledim.
Varsın dedim, kuşlarıyla gelmesin bahar,
Varsın çiçekler açmasın, bubaççalar açmasın.
Varsın çıpalk gelsin bize yeter
Olmuyor ayazlarda ısıcaksız, dedim.

Ben bir gün Kavacık'ta burnumun koptuğunu sandım.
Bir gün burnumun dibinden koptuğunu sandım.
Bir gün ellerim yüz yerinden yarıldı.
Kara katranlar sardım sardım da,
Yağlı yakılar vurdum vurdum da
Kesemedim açısını.
Maşayı kızdırıp kızdırıp bastım üstüne
Çekemedim sızısını...
Ama bir gün yüreciğim bölük bölük bölündü
Çifte giden bir anayı gördüm de...
Benim demek istediğim bunlar değil
Bunlar değil benim demek istediklerim,
Kara kışlar azgın olur yurdumda
Kuru ayazlar yakar kurutur halkımı
Deli ayazlar keser götürür halkımı...

Fakir BAYKURT

YİNE BAHAR GELDİ.

Yine bahar geldi özlediğimiz
Yemyeşil arzular beslediğimiz...
Bahar, pırıl pırıl, bahar taptaze
Masmâvi, pespembe, apak, tertemiz...

Yine bahar geldi ısındı içim...
Tomurcuk tomurcuk açtı sevincim...
Yine bahar geldi, uyandı toprak
Gül gül, çiçek çiçek ve biçim biçim...

Yine bahar geldi seller, sularla,
Aşk ve şevk içinde bağ, bahçe, tarla,
Yeniden doğmuşum hayata sanki;
Gönlüm sarmaş dolaş ak bulutlarla!...

Tarık ORHAN

MEZARLIKTAN GEÇEN YAPRAK

Sürüklen sürüklendiğin kadar!
İşte sen, işte rüzgâr.
Haklısın: geride yaz sabahları,
Yağmur, mehtap ışığı, tepeler, dağlar...
Bir de fırtınalar içinde olsun:
Yaşamaktan tatlı ne var?
Desem: «Bir sen değilsin böyle savrulan
Dallara çökünce âni sonbahar.
İnsanoğlu iken öldük ölümle,
Hâlâ dehşet içinde yattığımız mezar.»

Turhan OĞUZKAN

CENUP AMERİKA

Cenupta bir kızgın güneş altında
Yanar şehirler:
Meksika, Bogota, Havana, Lima...
Rüzgârda şehvet eser.

Siyah saç, esmer ten, göz alev alev;
Sarhoş ve katil,
Goçolar, kaçakçı, tanrı, şeytan, dev
Omuz omuza sefil.

Meydanda rakseder ateş rengi gül;
Kararır zaman;
Kömür göz üstüne yıkılmış kâkül,
Kıvrım kıvrım arzudan.

Elleri kanlara bular o iklim,
Aşkı ölüme.
İhanet içinde, günahkâr, zalim,
Alevden kaçar pervane.

Kalbin kıvranışı; şiir, musiki
Azab içinde.
Geçer çırılçıplak cehennemleri
Tanrı aşkına cezbe.

Yaz rüzgârı! Beni cenuba götür.
Sıcakta al al.
Dar maddeden, ucuz nezâketten hür,
Tutuşmuş şimdi hayal.

Turhan OĞUZKAN

GÜNEY ŞEHRİ

Bir güney şehrinde yaşamaktayım
Aşktan ve insanlardan habersiz.
Güzel günlere hasret
Öyle nâçar, öyle sessiz.

Ayaydın geceler düşünürüm
Köylümde neş'e, umut
Bir hüzün basar içimi
Ağlarım, bulut bulut.

Kulun-kölen olayım Seyhan
N'olur serkeşliği bırak.
Gözyaşına boğma ovaları
Gönlümüzce ak.

Ama Seyhan dinlemez feryat eder
Zalım su, hayin mi hayin.
Bir hazin hikâyeki
Sormayın...

Ah Seyhan, deli Seyhan
De bana, ovaları nevledin .
Gelinilk kız gibiydi buğdalar
Bağrımı kan eyledin.

Gayri derdim büyük, derdim sonsuz
Gözüm, kulağım Seyhan nehrinde.
Bir garipliktir sarmış dört yanı
Bu güney şehrinde...

Teoman KARAHUN

LÜFERE DESTAN

Adalara vurmuş balık adalara
Nasıl vurmasın?
Torpil tarlasına dönmüş deniz
Yunusdan.
Devler ferman bekliyor boşanmak üzre.

Ağlara bürünmüş kader
Sellere binmiş geliyor,
Yellere binmiş geliyor
Çırpın çırpınabildiğin kadar balığım
Çanlar çalınmak üzre.

Kahpeliği tuttu deniz kızının gene
Eşiğini aşındırdı canavarların
Söz verdi önünden, arkasından
Çeteler düzdü Yunusdan, Orkinostan.
Talana sürdü.

Martıların da parmağı var bu işde martıların
Çekemediler tavşanımı
Kaderdir, karayeldir, rakı şişesidir
El birliği ettiler deniz ortasında,
Ya neylesin neylesin lüfer
Karaya vurmasın da?

Canavarlar yedi bir bölüğünü
Bir bölüğü intihar etti Cam limanında.
Moğol yağmasına uğradı balık
Balık yelleri esiyor havalarda.
Balık bayramı yapıyor balıkçılar
Balık pazarında.

Ziya KAYA

GİDİŞ O GİDİŞ

Öksürüyordu hafiften...
Yalnız, yapayalnız!
Bir sabah vakti gitti.
Kimse görmeden.
Selâmsız, sabahsız...

Mes'ut TARCAN

KELİMELERE

Davet ediyorum hepinizi
Buyurmaz mısınız
Ah... Biliyorum
Yalnız bana geçer nazınız

Kiminiz alçak gönüllü
Kiminizde bir kurum
Düşmiyegöreyim elinize
Ağlamaklı durum.

Mes'ut TARCAN

CANIM DÜNYA

Durup dururken ölmek kolay mı ya
Sevgilim gülüyor her pencereden.
Bir kere tutulmuşum bu dünyaya
Anladım, kolay kolay vazgeçemem!

Suyu başka güzel, rüzgârı başka....
Aydınlık yollarında gidiyoruz.
Ah... Kapılmamak hiç elde mi aşka
Sevilmek yalnız insanlara mahsus.

Mesut TARCAN

BENİM DERDİM

Herkesin bir derdi var, başından büyük;
Benim derdim nasipsiz kızların derdi...
Melûl melûl yaşlı kızlar namına;
Bakla atar, remil açar, niyet tutarım,
Ve dalar dalar gider gözlerim mahzun
Elimdeki kahve falına...

Herkesin bir derdi var başından büyük;
Benim derdim hasta kızların derdi...
Pencerede sarı güller misali hasta kızlar...
Ben bu yüzden istemeni akasyalar açsın
Ve kol kola geçsin çiftler caddeden;
Yüreğim sızlar.

Herkesin bir derdi var başından büyük;
Benim derdim sakat kızların derdi...
Son yolcu çıkmadan çıkamam iskeleye;
Kalabalık yerleri bu yüzden sevmiyorum
Hele bir dans havası başlamaz mı radyoda
Bükülür boynum...

Nurettin ÖZYÜREK

SULHA DAİR

I

Ben size derimki insan kardeşler
Dünyamız alabildiğine geniştir
«Bir hasırlık yer bulunur» herkese
Bu kavga bu gürültü bu tedirginlik
—Anlamak mümkün değil— ne işdir?

Ekilmemiş tarlalar var ayrık bürümüş
Her karış toprağın altı hazine
Ormanlar şelâleler insan eline hasret
Güneş şıkır şıkır, bulutlar sırılsıklam
Bin bereket.

Ben size derim ki karanlık korularda
Gün görmemiş nimetler emre müheyya
Üveyikler keklikler sülünler vardır
Öyle bol, öyle çok, öyle sayısız
Hepimize yetecek kadardır.

Yaylalar yamaçlar dağlar
Ilgıt ılgıt rüzgârlarla hemhal
Çayırlar var sahipsiz yeşerir durur
Denizler öyle pul - pul, pırıl - pırıl zengin
Cümlemizi doyurur...

II

Ne haset ne ihtiras
Çiçekler ki açarlar kendi âlemlerinde
Kendi âlemlerinde: rengârenk kardeş kardeş
Ve baharı bahar eden sulh içinde mes'ut
Hepsi yerli yerinde...

Ne göz koma ne tecavüz
Fidanlar ki kök saldığı toprakta büyür
Pembe pembe sükûn üzre, yeşil yeşil tevekkül
Allı tomru, ballı meyve memnundur mevsimlerden
Ve dallar uzandığı havalarda hür...

Solucanlar, salyangozlar, tesbih böceklerinde
Ne kavga ne gürültü
Yaldızlı bir âlem içinde sakin;
Haliyle güzel güzel yaşamak
Ne düşmanlık ne garez ne kin...

Kumrular, bülbüller, gelin kuşları
Ne süngü bilirler ne kılıç
Bir dünya ki pırıl pırıl aşk ile meşk içinde
Bir dünya ki cıvıl cıvıl sarhoş...
Ne seferde korkunçtur; ne hazarda gülünç.

III

Ben size derim ki insan kardeşler
Yaşamak karınca kadarınca
Yaşamak bir lûtfudur Tanrının sarmaş - dolaş
El - ele baş - başa dirsek - dirseğe
Yolunca, giderince...

Biz en şereflisi cümle mahlûkun
Dilesek «Cennet olur dünyamız»
Ben size derim ki her saadet mümkündür
Şevk ile bir başlasak yeniden
Selâmete erdiğimiz gündür.

Ben size derim ki insan kardeşler
Barışın, barışın...
Bölge bölge, belde belde, milletçe, fertçe
Ben size derim ki sevişin sevişin
Candan ve gönülden, cömertçe...

Açın açın bağrınızı âtiye ümit dolu
Yaklaşın... Yaklaşın
Yaşamak bir lûtfudur Tanrının sarmaş - dolaş
Ben size derim ki
Kucaklaşın...

Nurettin ÖZYÜREK

AKKÖPRÜ

Köprülerin dertlisi Akköprü,
Altından akar mezba deresi
Suları kanlarla kirli
Salkım söğütler yaslı yaslı.
Boyu uzun eni dar bu köprünün
Bilinmez ak neresi.

Akköprü inişli yokuşlu,
Derenin akışı garba doğru.
Köprünün üstünde başlar ve biter
Ankara—Bolu—İstanbul yolu.

Köprülerin dertlisi Akköprü,
Hiç boş kalmaz üstü.
Kamyonların en yüklüsü
Dolmuşların en tozlusu,
Bu köprüden geçer
Kağnılarla İvedik köylüsü.

Ahmet Ziyaeddin TUNCAR

TÜRKİYE

Kars'dan çıktım yola
Nasıl da oluverdi sabah birden
Süt gibi bir ışık süzüldü yere
El ettim, göz ettim yürüdüm
Bir şarkı astım
Süphan'ın eteklerine.

Anadolu'mun yolları yaslı
Gözyaşları içtim tasman
Işın-ışın oldu yörem
Palandöken dağları gelin olmuş
Çevre yanı nakışlı
Erzurum göz kırpar uzaktan
Geçem anam geçem
Bir tutamlık yol kaldı
Hasret ter gibi boşandı.

İçimde yurdumun türküsü
Dudaklarımda onun tütünü
Bulut - bulut
Işıksın, renksin, kokusun
Şiir gibisin bana
Sen sırrı aynalarda gizlenen
Sen gecelerimde yıldız
Dilimde dua
Ellerimde köpük gibisin
Yol ver anam yol ver
Hasret buram - buram
Gözlerimde köyler
İçimde köyler.

Bir türkü ile kıvrıldı yüreğim
Yurdum benim
Sen saçlarımda rüzgâr
Islığımda yâr
Bitmiyen şiir, yazılamıyan destan
Sen dile gelmez Vatan.

Işıksın ,renksin, kokusun
Kıt'alarda bayrak
Kıt'alarda yel gibisin
Sen dile gelmez Türkiye'msin...

Kâmuran ÖZBİR

KARASEVDA

İyi gelmedi anacığım,
İyi gelmedi bana bu gurbet.
Ne ettinde uçurdun beni yuvamdan!

Bir müşkül derde düştüm ,derman bulunmaz,
Bana bir hal oldu, hâlim sorulmaz.
Yiyemez, içemez oldum;
Geceleri uyku girmez gözüme.
Karasevdamı dersin ne dersin anacığım;
Deyiver gitsin.
Her gönülde bir arslan yatarmış
Gel gör arslanlarımı...
Kimi adalet istiyor;
Kimi hürriyet âşıkı;
Kiminin midesinde yara;
Kiminin derdi ciğerden.
Suya, toprağa hasret kimi de ölümü bekler,
Ölümü bekler anacığım, suya toprağa hasret.
Bir müşkül derde düştüm, derman bulunmaz.

Müfide ANADOL

GECE DÜŞÜNCELERİ

I

Yıldızlar eğilmiş sulara
Leylâk rengi bir buğu altında şehir
Sesler ağır ağır çekilmede kaldırımlardan
Meyhaneler duman duman
Efkârlılar, sevdalılar, şehrin belâlıları
Sarılmış kadehlere
İncesaz Muhayyer'den bir şarkı tutturmuş

«Humarı yok bozulmaz meclisi meyhanei aşkın»
Hayaller gerçeğe yakın
Gecelerin koynunda.

•

II

Hâtıralar geçiyor
Yalnızlığın aynalarından
Tül yelkenli gemiler gibi
Ve köpük köpük savruluyor ümitler
Hiçliğe gebe dakikalarda.

Bir gece
Yosun kokulariyle dön bana
Geçsin acıların hasat mevsimi
Unutulan masal olsun yalnızlık
Bir şarkı halinde içime dökül
Sürülmüş toprak gibi rahata ersin gönül.

İlhan GEÇER

BİR ÇOCUK KONUŞUYOR

Bana başka şeylerden bahsetmelisin,
Bıktım artık korkunç hikâyelerden,
Haıplerden, ölümlerden.
Biraz da şehirlerden bahset
Pırıl pırıl şehirlerden,
O canım sahil şehirlerinden bahset.
Anlat uzun uzun,
Anlat anneciğim.

Usandım bahçedeki havuzda
Kâğıttan kayıklar yüzdürmekten.
Bana yelkenli gemiler,
Kocaman denizler alsana.

Bilirsin denizci benim soyum,
Dedem, babam, ağabeyim denizci.
Benim de heves var içimde,
Kaptan olacağım büyüyünce.
Bana başka şeylerden bahset artık,
Pırıl pırıl sahil şehirlerinden.
Bir de bahriyeli elbisesi al ne olur,
Masmâvi deniz renginden.

Sabih ŞENDİL

E V

Evimiz ufacık işte,
Nohut oda bakla sofa.
Ben, kedim ve kitaplarım,
Ömür süreriz burada.

Evin halini görme,
Her taraf darmadağınık.
Hiç kadın eli değmemiş,
Kapı pencere kırık.

Bir yatakla bir masa
İki eski sandalya
Evin bütün eşyası
Tavana kadar kitap
Duvarda Çallı'nın tablosu.

Ev demeye tanık gerek,
Bunu bir hanım dedi.
Böyledir dünya hali,
Neylersin küçük hanım,
Kimine kavun kimine kelek.

Sabih ŞENDİL

İSTEK

Ne kadar isterdim alınlarında
Birer işaret bulunsun insanların...
Beyazsa, meselâ paklığını,
Siyahsa kalplerinin fesatlığını
Söyleyiversin...
Ve böylece sevdiğimiz
Özü temiz, tertemiz;
Saf kıymetler bilinsin...

Bilinsin lâfla olmadığı
Namusun, arın;
Vurulsun yüzlerine
Namuzsuzların!...

Zeki SERMAN

KURŞUN YARASI

İstediğin zaman, rastladığın yerde
Kıyasıya olmalı beni vuruşun.
Kanım günlerce akmaklı caddelerde,
Tam kalbime değmeli attığın kurşun.

Ya kalbime ya alnımın ortasına
En can alacak yerlerime nişan al.
Çare bulunmaz her kurşun yarasına
Beni öldür ve açık gözlerime dal!

Bir eser olmasın içinde korkudan
Tetiği kininle ve garezinle çek...
Kurşun değil ölüm çıkmalı namludan.

Bırak benim kanım olsun dökülecek,
En son kurşunun da olsa namluya sür
Nasıl olsa ölüm var, bari sen öldür.

Ümit YAŞAR

MAVİ ŞİİR

Gözlerine baktıkça deniz görürüm;
Kumlar ,martılar, bembeyaz yelkenliler...
Gözlerimin önünden bulutlar geçer,
Masmavi dalgalarla yıkanır gönlüm.
Gözlerine baktıkça deniz görürüm.

Deniz mavisi mi? Yosun yeşili mi?
Bilinmez rengi hareli gözlerinin,
Öylesine sonsuz, öylesine derin...
Gözlerin, gözlerin en güzeli mi?
Deniz mavisi mi? Yosun yeşili mi?

Saçlarında deniz meltemleri eser,
Sende dalgaların sesini duyarım,
Gözbebeklerinde kaybolur bakışlarım.
Senin hatıranla ürperir gemiler.
Saçlarında deniz meltemleri eser.

Mavilim, mavi gözlüm, deniz kokulum;
Ne olursun bana mavi mavi bakma...
Beyaz ellerini uzat saçlarıma;
Tuzlu dudaklarında erisin rûhum.
Mavilim, mavi gözlüm, deniz kokulum.

Gözlerine baktıkça deniz görürüm;
Beyaz gemiler, köpük köpük dalgalar,
Ayışığı, suların sesi ve rüzgâr...
Deniz karşısında seni düşünürüm,
Gözlerine baktıkça deniz görürüm.

Ümit YAŞAR

DÜN GECEKİ SARHOŞA DAİR

Ay başı gelmiş, yüzün gülmüş;
El eğleşir, göz oynaşır kime ne?
Bir kadın bulmuş içmişsin
Öylesine bir kadın ki paraya kul-köle.

Doldur kulakları halkalı kadınım,
Tekrar tekrar doldur demişsin ;
Can dudaklım, sen doldur ben içeyim
Ayda ya bir ya iki bulduğum.

İyi ama iş bu kadarla kalsa,
Sonra daha sonra kıvamına gelmişsin.
Hınzır şişede durduğu gibi dursa!
Kalp kalplikten çıkıp serilivermiş yere.

Yarı açık gözlerle seviyorum demişsin
Yaşadığı geceler kadar sevgisi olana;
Hiç ayrılma benden dayanamam demişsin
Kalbinden başka herşeyini verene.

Bunu duyunca kahkaha koyuvermiş
Yayıla - serpile, inceden - gevrekten,
Bir gözü sana, bir gözü havaya bakaraktan
Kadehinde hem seni, hem dünyayı içerekten.

Sevdiğim, yok kadınım, yok candudaklım derken
Rakı dibine, gece sonuna yaklaşmış,
Ne ibadetin ne kabahatin gizliliği kalmış
Rakı mı, aslan sütü mü şaşırmışsın.

Gelen gün, yine yalnızsın örümcekli odanda
Neden ay, beş on değil de otuz çeker, neden?
Kimi yer kimi bakar kıyamet ondan kopar?
Bu dünyada gülmek - eğlenmek de para uzuluğunda.

Turhan DÖKMECİ

I Bu diyar başkadır, hey
Türkiye'm başkadır.
Bir yara gibi için için işler
Toprak sevgisi içime.

Güneşi bambaşka doğar üstüne
Denizi kıyıyı bambaşka okşar.
Doğuşu bile bambaşkadır insanlarının.

Hey, Türkiye'm, yaralı memleketim,
Gazi Anadolum, şehidim,
Karış karış gezdim, diyar, diyar,
Meyvasını vermiş ağaçların gölgesinde.
Borcunu ödemiş tarlalarını seyrettim,
Soğuk kevserler içtim pınarlarından
Sundu bir çamçak ayran köylüm,
Elimde demir asâ, demir çarık ayaklarımda.
Seni gördüm, seni tanıdım, sevdim.
Anamın ak südü kadar helâlsın
Ekmek misâli aziz Türkiye'm.

Uy anam türküler içinde türkü oldum,
At kişnemesinden uğuldadı kulaklarım,
Dolu - doluverdi içim Çamlıbel'de
«Gireson'da kayıklar» a bindim,
Kızlar bulgur ayıklardı sahilde,
Ha üç gün üç gecede geldim İstanbul'a
Bulamadım beni aldatanı.
Gayri mahşere kaldı hesaplaşmak
«İzmir'in içinde vurdular beni»,
İzmirli meltem gibi kızlar

Merhaba Akdeniz, aziz dostu yurdumun
Kız kardeşin Ege'ye selâm
Selâm, portakal kokulu kıyılarına Türkiye'min
Antalya, Mersin, Dörtyol, Anamur'a.

Uzar - gider Maraş yolları, uzar - gider,
Söyleyin anama ağlamasın
«Mezarımın başı Urfa'ya karşı» olmalı,
Ak saçlı Ağrı'da üşüdüm - gittim
Üşüdüm de süzüldüm karlı yollardan
Avucunun içine bir mavi su koymuşlar
Adı Van gölü, geceleri huriler yıkanır ay ışığında
Kars'ta yıldızlar üşüyor, yıldızlar düşüyordu.

Hey dadaş, dadaş sen de gel hey
Hepbir halay çekelim Erzurum'unda,
Elini uzatsan mektep atlasında
Çöven kokan Kayseri'ye geliverirsin.
Sonra bir derya misilli sonsuz bozkırdır Konya
Git - git - git - bitmek bilmez.

Sakarya hep böyle boz - bulanık mı akar,
Gidik - gider bir gelini almış Kızılırmak
Gazaba gelmiş ki kan kusar,
Susmuş şikâyetsiz ama;
Yeşilırmak neyledin, sen neyledin
Su bastı gırtlağını pirinç tarlalarının Tosya'da,
Bafra'da çürüyor tütünler.

Bir akşam üstü gün batımma doğru
Bayrak çekiliş işini seyrettik Ankara'da,
Gönlümüzde heyecan, ayyıldıza selâm durduk
Selâm durduk hey, ayyıldızlı bayrağın sinesinde
Gazi Anadolu'mun gazi insanlarına.
Anamın ak südü gibi helâl,
Ekmek kadar aziz Türkiye'me selâm durduk.

Tarık DURSUN K.

YERYÜZÜ — GÖKYÜZÜ

Gökyüz rahatça geriniyor,
Büyüyor genişliyor,
Dünya sarhoş allar yeşiller beyazlar içinde
Dağlar baş kaldırmış nâra atıyor,
Seller geliyor hey imanım,
Bereketler geliyor.
Kütür kütür yarılıyor da toprak
Dallar donanıyor
Kökler eğri büğrü küme küme tel tel
Yerin altında
Yılanlar çıyanlar yerin altında
Cıvıl cıvıl gençler yerin üstünde
Doğuran kadınlar
İbiğinden kan damlayan horozlar
Denizler mavnalar balıkçılar gemiler,
Büyüklü küçüklü kurulmuş şehirler yerin üstünde
Deli rüzgârlar esiyor başımda
İstekler ümitler alev alev canımda
Kürsü burcuna yan gelip cigara içmek istiyorum.
Kadeh tokuşturmak, kadeh kırmak
Pir aşkına, yâr aşkına kafayı çekmek istiyorum
Dedim ya, deli rüzgâr esiyor başımda
Halbuki gökyüzü rahatça geriniyor,
Büyüyor, genişliyor
Kütür kütür yarılıyor da toprak
Bereketler geliyir.

Zihni HAZİNEDAROĞLU

BİR DAHA

Nasıldır şimdi o aydınlık şehir
O güzelim kızların koşar gibi yürüdüğü sokaklar
Vitrinleri Rivoli caddesinin
Ve Lüksemburg bahçesindeki bahar.

Hâlâ avuçlarımda taze sıcak
Monik'in göğüsleri
Tuttuğum dallar nerdeyse kırılacak
Tanımaz gibiyim şimdi şu çamurlu elleri.

Çeşit çeşit bahçeler içinde başıboş
Bir vakitler mes'ut ve yaramaz
Bahçeler dopdolu, bahçeler cömert
Bahçelerde incir, bahçelerde kiraz.

Bu muydu benim aç dudaklarım
Ben miydim hayran, Edit Piaf'a
Bu gözler miydi onlar kıpır kıpır
Görebilsem bütün güzelleri bir arada
Son bir defa.

Memed'im «dayı» diye sarılsın boynuma
Sokaklarda bütün çocuklar benimdi
Hangi parktasınız bilmem ki şimdi
Uğur'um Aydın'ım.

Ninemin yaptığı ıspanaklı börek
Damağımda lezzeti köftelerin
Annemin hazırladığı bir sofrayı düşünmek
Son defa ağzım dolu dolu
Komşu bahçenin sulu şeftalilerinden yemek

Arkadaşlarla başbaşa İzmir lokantasında
İçer gibi şiir okumak
İçimizi şiirlerde çözmek
Yumak yumak.

. . . . . .

Ne kadar güzelmişsin meğer
Ey hayat
Bana bir daha geliver,
Şöyle arzu dolu kırıtarak
Bir nefes koklayıp
Dünya gözüyle bir daha
Öpmek seni niyetim
Ateşli bir vedâ busesi kondurmak alnına
Canım memleketim.

. . . . . .

Renk renk
Yeşil mavi pembe sarı
Vaktim olsa okurdum bir daha
Cebimdeki eski mektupları

. . . . . .

Sevgili kokuyor üzerine uzandığım otlar
Şu kocaman yıldız da şimdi sönecek,
Soğuk bir şehvetle ürpertiyor beni serinliği sabahın
Şafak nerdeyse sökecek.

Neresinde kaldım bu güzel romanın
Şiirim bitti mi ne çabuk
Son damlasına kadar içmeliyim
Artık suyumu
Dua etmek de lâzım belki Allaha.

. . . . . .

Dur borazancı
Çalma bir dakikacık daha...

M. Kemal YILMAZ

DAİMA VE HE RYERDE

İstersem görebilirim, mes'ut çiçeklerimi,
Daima ve her yerde;
Bahsedebilirim neş'elerden
En karanlık gecelerde...
Dinlersem duyabilirim bestesini,
Hulyama renkler karıştıran aşkın,
Bu solgun bahçelerde;
Daha derin, daha taşkın;
Daima ve her yerde.

Beklersem bulabilirim, bütün hayal ettiklerimi,
Daima ve her yerde;
Birine kardeş, diğerine yâr diyebilirim insanların;
Gezdiğim ve gördüğüm ülkelerde...
Sevebilirim her birini istersem,
Bakmadan rengine, şekline cildin;
Hak, hukuk aynıdır çünkü kanaatimce
Daima ve her yerde.

Söylersem dinletebilirim, dünyaya hayır dualarımı,
Daima ve her yerde;
Bir çocuğa el açtırabilirim Allaha,
Ona göklerden bahseder de...
Ve kaldırımdan kurtarabilirim,
Aslında temiz kadını dilersem;
Daima ve her yerde.

Koşarsam önliyebilirim, ölmek üzre bin fenalığı;
Söndürebilirim yangını, tutuşan harabelerde.
Ve cennet kurabilirim niyetlersem,
Daima ve her yerde.

Bıkarsam öldürebilirim, şu kötü şeytanı,
İçimdeki meleklerle.
Yılanı, kuzu yerine koyabilirim hattâ;
Katıksız iyiliklerle.

Gülersem çiçekler açabilir, gönlünde bir ihtiyarın,
Daima ve her yerde;
Verirsem, en büyük huzuru bulur küçükler,
Camdan, renkli bilyelerde...
Seversem, bülbül kesilir diller;
Ayrılık şarkısı çalınsa da,
Daima ve her yerde.
Baksam, yıldızlar haşır - neşir yücelerde,
Geçmiş karşılıklı sevişirler;
Büyükleri vardır onların da, sayılırlar
Daima ve her yerde...
Ya bir şair, ressam, yahut âlimdir;
İri gözleri açılmış göklerde;
Küçük insanlara bakarlar, hışım hışım gezinen,
Daima ve her yerde...

Yazsam kalemimle, bitmez duygular,
Konuşsam, haykırsam durmadan;
Aydın günlerde, uzun gecelerde...
Eminim ki: anlatamam maksadımı insanlara,
Böyle harap olurum, fakat bıkmam...
Birinden geçer diğerine tutulurum kucağında tabiatin,
Dostluk ve beraberlik için ölenlerden;
Öfkesiz, kinsiz, sadece severim insanları
Daima ve her yerde...

Mehmet YAZICI

UZAKTAN

Diyarbakır yolları uzun mu uzun
Bir türlü unutamadım gitti.
Düşündükçe karanlıklar dolar gözüme,
Buz keser ellerim, ayaklarım.
Öylesine kahırlı bir vakitti.

Şubat ortasında bir kış ki aman
Tren gidiyordu, karadan - aktan
Bir garip beyazlıkta kaybolmuş köylerim.
Köylerim, benim köylerim.
Isıcacık canlarını duyuyordum uzaktan.

Deli rüzgâr bölük bölük savuruyordu geceyi
Tren; bölük, bölük gecede gidiyordu.
Üçüncü mevki; buz kesmiş kompartiman
Kocasına sokuluyordu hasta kadınım.
— Hele bir bak, yüreciğim nasıl vurur;
Hele bir bak a be Memet — diyordu.

Dert dediğin sizde kadınım, ekmekle-suyla bir
Irmağlar uğuldar derin - derinden.
Kurtlar, çakallar ırmağlara ses verir.
Bütün umutları uçup gidiyordu kadının.
Ak - ak açılan gözlerinden.

Ya o Malatya'dan binen çocuk...
Gözleri cam gibi parlıyordu.
— Ana desem anam yok,
Babamı hiç bilmedim —
Utanmadan âşikâr,
— Valla, piç miyim neyim — diyordu.

Nicelerini gördüm nicelerini
Böyle vakitsiz yollara düşmüşler.
Kara somunlar gibi kaderlerini
Kahır içre
Kardeşçe bölümüşler.

Ey aydınlar diyorum, gene aydınlar...
Varın köylerime, köylerime.
Ben sözümü tutamadım.
Bir kadersiz halim var, ondan.
Yıllar, yıllar geçti aradan...
Anadolumun çaresiz, dertli
İnsanlarını bir türlü unutamadım.

Necdet KONUK

BİR KADIN İÇİN

Yıldızlı yaz gecelerinin yalnızlığında,
Seni tanıdığıma bin şükür, kadınım,
Ben gayri bütün şiirlerimde
Hep seni anlatacağım.
Diyeceğim ki incecik yüzünü düşünüp,
Şöyle başlamıştır hikâyemiz:
O İzmirde Talebe çayırında küçük bir kızdı.
Gün olur tepeden tırnağa sevinç içinde,
Gün olur susuz çeşmeler gibi yalnızdı.

Tez büyüdü denizlerden esen rüzgâra karşı
Sonra boz bir aydınlıkta ağlamaklı günler geçirdi.
Badem çiçeklerini uzaktan görüp;
Beni veya bütün erkekleri düşündü.

Neden bu şarkılar böyle hüzünlü?
Bizim de sevinçli günlerimiz olmıyacak mı?
Bir gece yine kendiliğinden gelip
Aşk hikâyeleri anlatacak mı?

Bilsen ne kadar zor böyle bütün gece,
Donuk yıldızlara bakıp seni düşünmek.
Doğacak günlerin sevincine ortak,
Paylaşmak uzak hulyalarla ilk günümüzü.

. . . . .

Şimdi sen herkesin bildiği bir sokaktasın.
Uzak denizlerden gelenler, hamallar ve serserilerle.
İnsanların size olan küfründen habersiz:
Yorgun, geceye karşı solumaktasın.

Yağan yağmura rağmen sana geliyorum.
Islak cigaram ve ağzımda bir sürü küfür.
Sıyrılmışım gayri korkudan, hicaptan,
Sana geliyorum Tanrıya şükür...

Artık bana dosttan da, kardeşten de fayda yok.
Yıldızsız şehirlerde kendi ekmeğimi yiyeceğim.
Sen şimdi bütün erkeklerin malı bir kadınsın;
Ama ben yine de senin şarkını söyleyeceğim.

Bilir misin, beni ağlatan bir halin var.
Alıp başımı gitmek gelir içimden
Uzak memleketlere, çok daha uzak,
Bilmem sen de gelir misin peşimden.

Cengiz TUNCER

BASIP OTLARIN YEŞİLİNE

Uyuyorsun belki
Belki dua ediyorsun yıkık mâbedde
Kitap okuyabilirsin belki
İstersen ağlayabilirsin de.

Çiçekler daha iri açmış olmalı
Kapına yolladım bütün sabahları
Açıyorsun kollarını geceye
Denizler üstünden kavuşturuyorsun.
Tekrar...
Terliyor bahçendeki yapraklar.

Kalede bir asker nöbet aldı
Oturup seni düşündüm gözlerim ıslak
Bir şey değişmemiş, dağlar gene dumanlı
Kuşlar kilometre taşlarına konmuşlar.
Bir hattı üstüva kasabasında
Cümle yollar sana çıkıyordu.
Şarkılarım şarkılarının aydınlığında...

Kemallettin KOÇ

NİKBİNLİK

Kendi kendime düşünmek ne güzel
Ne güzel, bir yaz akşamında,
Kuşların kanadında olmak.

Serilmişim toprağın üstüne,
Uzun uzun tüten bacalardan
Bana ne?
Annem çağırıyormuş
Öpüyor işte bu ılık hava,
Karnım acıkmış
Yiyorum ya parmaklarımı...

Orhan ÇÖPLÜ

KÜÇÜK SOKAKLAR

Küçük sokakların içi
Sanırsın çamur denizi
Kırışık bir alın gibi duruyor
Gelip geçen tekerleklerin izi.

Sivas halayı çeker gibi
Omuz omuzadır evleri
Ninniler duyulur birinden
Ve bir salıncak gıcırtısı
Karanlıklar içinden.

Birinden çık öbürüne gir
Hepsi de ayni haldedir.
Hepsi de bir dert saklar
Eğilip içine bakanla
Derdini paylaşıyor küçük sokaklar.

Necati DİREN

HASRET

Biz o şehri,
Avucumuzun içi gibi biliriz.
Karış karış gezmişiz o şehirde,
Altını üstüne getirmişiz.
Taşıyla toprağıyla haşrolmuşuz.
Soğuğunda titremiş,
Yaz boyunca yanmışız güneşinde.
Tatlı suyunu içmiş,
Doyasıya yemişiz ekmeğini.
Bütün nimetleriyle zıkkımlanmış,
Zehirleriyle ziftlenmişiz.
Efkârlanıp içmişiz,
Deli dolu söylemişiz.
Dostuyla düşmanıyla düşüp kalkmışız

Üstelik bir de kız sevmişiz.
Cıva gibi bir kız.
Gülmüşüz, eğlenmişiz,
Mehtabında gezip tozmuşuz.
Tanrımıza şükrederek.
Gün olmuş, şeytanına küfretmişiz,
Gün olmuş, terketmişiz üzülerek,
O gün bu gündür biz o şehrin,
Hasretini çekmişiz.

İbrahim TUNALI

NAMUS MESELESİ

Elma değil,
Dişleyip atamazsın.
Armut değil,
Kurutup satamazsın.
Kavun değil ki,
Koklayıp da alasın.
Avrat bu,
Namus meselesi...

İbrahim TUNALI

SEV BENİ

Düşün kendini vererek
Uzayan sessizliğinde zamanın
O büyük yalnızlığın içinde
Sev beni.

İnsanı çıldırtan gecelerde
Bir yıldız kayınca ansızın
Toprağın hazla kıvranışında
Sev beni.

Dörtbir yanını saran karanlığı
Nasıl parçalarsa birden
O göz kamaştıran aydınlıkta
Sev beni.

A. Faruk KAKINÇ

HEMŞEHRİM

Sigaran sönmüş; haberin bile yok,
Bu ne dalgınlık, bu kadarı fazla hemşehrim.
Batan gemilerin hepsi senin değil ya,
Yarısı benim!

Bir sen misin sanki, kara kara düşünen;
Gelecek kırık ümitli günleri.
Zannetme ki bu gamsız görünen kişi,
Kalır senden geri!

Dertlerimiz birleşir bir noktada,
Görünse de yollarımız ayrı.
Elimden ne gelir sanki benim,
Susup, beklemekten gayri?

Ahmet Nadir CANER

BAŞLADI İZMİR SABAHI

Başladı deniz kokusunda
İzmir sabahı.
Ayaklar göründü uzaktan, üçer - beşer,
İş, güç sahibi ayaklar.
Düşünceli eller.

Rüzgâr göründü kaldırımlarda,
Çivi gibi rüzgâr.
Tütün kokusu, üzüm kokusu estirdi,
Burunlarda...

Uzaktan yorgun, argın kürekler,
Geceden kayıklar geldiler;
Birer, ikişer dizildiler kıyıya.
Sırayla esirler çıktı, içlernden yığın yığın,
Ağlar içinde,
Pullu pullu esirler.

Birkaç ayak daha göründü acele acele.
Birkaç ayak daha göründü geniş geniş,
Birkaç ayak daha, yalınayak.

Ayaklar çoğaldı,
Ayaklar boşaldı,
Yalnız poyraz kaldı duraklarda.

Başladı gene, yosun yosun,
İzmir sabahı.

A. Fikret AKDAĞ

BAYRAM

Benim için günlerin farkı yoktur
Her gün bayram veya değil;
Mademki sesini duyamıyorum,
Seni göremiyorum.

Bu gece bayram, güzelim;
Bu gece ışıklar içindeki şehri düşünüyorum
Ve benden kilometrelerce uzakta, seni.

Bir karanlık mahfazada dağılıyor hâtıram.
Bu gece bayram sevincinde insanlar
Üzüntüyü unutmuşlar, gülüyorlar.

Şimdi koğuşta silâhlar düşünmektedir,
Tekmil erat uykuda;
Gündüzkü yorgunluğumu unutmuşum,
Gülmesini unutmuşum.
Bir sen varsın beni avutan
Zamanda ve mekânda.

Her şey düzelir güzelim
Gün gelir kurtuluruz sıkıntılarımızdan
Gülmesini ve yaşamasını öğreniriz.
Yeni baştan, emekliyen çocuklar gibi.

Bu gece bayram,
Bu gece aydınlık bir kapının
Açık kalmış aralığından
Seni düşünüyorum.

Çetin TEZCAN

PAZAR ŞİİRİ

Canım kirvem, ak güvercinim bulutlar!
Ne olur uzaklaşın üzerinden
Ankara'nın bu pazar.
Gök, billûr saltanatında
Sokaklar cıvıl - cıvıl, renk renk olmalı.
İnsan dolmalı...

Canım kirvem, ak güvercinim bulutlar!
Kalbi gibi bebeklerin, körpe ve zayıf
Kolları göğe doğrudur buğdayın...
Şimdi Anadoluda,
Yanık - yanıktır toprağım.

Siz, buğdayı tanımazsınız.
Canım kirvem, ak güvercinim bulutlar!
Siz, buğdayı tanımazsınız.
Memiş'in, Elif'in bakraç - bakraç emdiği süt.

Buğdayda harp...
Sulh... Hürriyet...
Buğdayda alın teri...
Siz, buğdayı tanımazsınız.
Canım kirvem, ak güvercinim bulutlar!
Tanırsanız eğer
Burcu - burcu kokusunu tanırsınız,
Buğdayın.

Ne olur, uzaklaşın üzerinden
Ankara'nın bu pazar.
Gök, billûr saltanatında
Sokaklar, cıvıl - cıvıl, renk renk olmalı...
İnsan dolmalı.
Canım kirvem, ak güvercinim bulutlar!

İbrahim TEKELİOĞLU

PİŞMİŞ AŞA SU KATTIM

Kadir kıymet bildim
Şu dünyada,
İyiliğe, güzelliğe taptım.
Kime dedimse
Kadir kıymet bil şu dünyada;
Pişmiş aşa su kattım.

Çoşkun ERTEPINAR

HANİ SÖYLEYİN

Bir kürkü varmış Nasreddin Hocanın
İngiliz anahtarı gibi
Her kapıyı açarmış.
Gün gelmiş, vade yetmiş
Hocada ten çürümüş,
Şatafatlı kürkte tüyler.
Sonra asırlar asırlar geçmiş üstünden
Her çocuk her anışta yedi defa gülmüş
Dost Hocayla.
Bakmış ki teninin rengi belli,
İçinin rengi belli
Gün gibi ,güneş gibi...
. . . . . .
Hani söyleyin fakat kürkteki rengi bilenler.

Çoşkun ERTEPINAR

KOŞMA

Bazan atımın terkisindedir keder,
Kurtulmak için dereler, dağlar aşarım.
Bazan zaman içinde kendimi kaybeder,
Aynalara bir yabancı gibi bakarım.

Sular kararır vâdilerde, çavlanlar çağlar,
Üzüm yerine bazan erik de verir bağlar,
Yolları bir yumak gibi sararken arabalar,
Dünyanın dönmekte olduğuna şaşarım.

Bazan ne şapka isterim, ne de elbise,
Aklım bir kuş olup girer kafese,
Kendimi kaptırmamak için yelse,
Kâğıtlardan bir gemicik yaparım.

Ey benim ölümsüz yeşil kırlarım,
Dağlarından fışkırır hayat pınarım,
Dün var idim bugün de varım,
Ahiretten bahis açma şimdi kaçarım.

Muzaffer UYGUNER

GÜZ ŞARKISI

Tarhlar arasında sarı yapraklar
Ve kasımpatları...
Gökyüzünde âvâre kargalar,
Ki onların kaçmış rahatları.

Gene mektepler açıldı işte,
Birçok aşklar kaldı yarım.
Uzak günlerin ardında,
Renkli rüyalarım.

Muzaffer UYGUNER

MEMLEKETİMİ ARIYORUM

Sen hep böyle kaval çalarken
Kırların ortasında kardeşim,
Bir yalnızlık, bir gariplik alır
Benim de yüreğimi.
Alır da, sevdiğinin yanında
Sevdiğini arayanlar gibi,
Memleketimin yollarında ararım memleketimi.

Hani yas kardeşim, hani?
Hani gemsiz sularımızda yıkanmış
Gürül gürül esen dağlı rüzgârlarımızın sesi?
Hani ipek yosunlu güneşli kıyılarımız?
Hani ormanlarımızın derin uğultusu,
Ve başıboş atlarımızın kişnemesi?
Hani kardeşim, hani?
Hani renkli kırlarımızın üstünden geçen
Mavi sabahlarla alevli akşamlarımız?
Dağlarımızı dolanan incecik beyaz yollar,
Hani bölük bölük yanıp terleyenlerimiz?
Hani kardeşim, hani toprağımızın sesi,
Ve hangi fırçalarda memleketimiz?

Recep BULUT

KIRK DERECE

Kara bulutlu ayna
Bir ömür boyunca konuşmuş
Bir ömür boyunca susmuş!..

Bu aynadan dostları
Birer birer geçtiler.
Kucaklaştılar ağlaştılar halleştiler.

Fakat beklediği birisi vardı
Amel defterine ilişti gözü
Geçen seneki cuma namazı
Münkir, Nekir ve sırat
Kara bulut kara toprağı vardı
Öt bülbülüm öt
Kayna kazanım kayna.

Mehmet Zeki AKDAĞ

BU ŞEHİR

4

Aşksız kaldım bu şehirde
Binbir renk ve kalabalık içinde
Aşksız...
İnsanları bir hoş,
Geceleri sarhoş bu şehrin;
Herkes mes'ut,
Herkes şen.
Daha ben bu şehre gelmeden
Aşk paylaşılmış ve ben unutulmuşum.
Bu caddeler boşalsın,
Dizilsin bir yana kızlar,
Ayrılsın çiftler...
Sen olsun hatırla Tanrım!
Benim de nasibimi ver.

Vasfi KERESTECİOĞLU

YAZ RÜYASI

Bir loşluktur havada dönen,
Kıvrılan, uzanan;
Bir huzurdur ortada,
Mahzen kokusu,
Sarnıç serini,
Fıskiyeler şırıldar damla damla,
Şadırvandır, akar, bazı bazı,
Damlalar sıçrar, oynar,
Bakarsın bir sistir köprü üstünde.
Sessizlik damla damla siner.
Havuzun üstünde,
Sükûnet deniz gibi,
Huzr akar oluk oluk,
Fıskiyenin dibine.
Yeşilin kokusu yosun yosun,
Işıksız aydınlıkta
Siniyor yaprak yaprak
Havaya...

Filiz EREN

YAŞAMAK

Sağanak misâli boşanır
Yılların damlaları.
Eğridir bacamın dumanı,
Gurbet gurbet diye tüter.
Bir kervandır geçer zaman,
Bazan âheste âheste,
Bazan keser yaprakları rüzgâr...
Kimi zaman damla damla seneler,
Kimi zaman bir sağanaktır boşanır.

Filiz EREN

MEKTUP

I

Kore'de Asya'nın öbür ucunda kışladım
Dağlara kar düştü beyaz beyaz
Süngümü düşman bağrına bandım, nakışladım,
Anadolum: Yeni gelinim, sevdam,
Burnumun ucunda gülsün
Savaşacağım; tabak tabak dünyaya
Barış meyvası dökülsün.

Çeşme başında bizden yana sözedilir, bilirim.
Karanlığı dudak dudak alevledim: Martinim atılıyor.
Ben Mehmedim, hem başka Mehmedim bu gece
Koğuşun rahatlığını aramıyan tüfeğimle
Ne güzel, ne güzel yatılıyor.

II

Bilirim Karakız, beni düşünürsün
Köpeklerin geceyi yarıya böldükleri zaman, deli deli
Yüreğin yaprak yaprak benim için
Neler anlattın Allaha?

Ben Kore yollarında bayrak oldum, dalgalanıyorum,
Sen içimdesin, en içimde,
Sevdalanıyorum, sevdalanıyorum ama,
Savaş başka biçimde sarıyor insanı
Gâvurun oğlu, ben ölüm dağıtıyorum.
Anladım, tüfeğim acı yârenlik etti.

III

Anadolum, dalların pembe mi, beyaz mı
Köye nişan yüzüğü yerine
Madalya göndersem olmaz mı?
Ben Mehmedim, senin Mehmedin,
Cümlenize selâm ederim.

Nabi ÜÇÜNCÜOĞLU

HATIRLAYIŞ

Fulya kokan bir kadın
Sanırım «dişçi» nin karısıydı,
Elâ gözleri kocaman
Örülmüş saçları sarıydı.

Ilık bir tambur sesi akşamları
Okuyamadığım kara satırlar
Buğulu cam arkasında yağmur damlası

Sokaklar uzun, sokaklar karışık
Dul bir ana gibi içine kapanmış evler
Mermer avluları yıkayan ışık
Rüyamda futbol topu ve elâ gözler...
Halep şehrine kadar dümdüz ova
Alabildiğine yeşil bereket
İçimde kaçmak ihtiyacı uzaklara...

Kâmran S. YÜCE

YAŞAMAK GÜZEL

Dağlar mor, dağlar yeşil
Bulutlar kül rengi
Kuyu başındaki Elif'in gözleri mavi
Benim gözlerim elâ...

Dünya bir renkler dünyası olmuş sanki.

Bulutlar renkli,
Düşünceler renkli olursa Elif'im,
Mavi gözlüm...
Hele sen de olduktan sonra
Yaşamak güzel olur,
Bir hoş olur türkülerim.

Etem Nâzım YAZGAN

BAŞKASI İÇİN

Anladım hayat değil
Her gün biraz daha
Ne maviler benim, ne sarılar
Halime bakıyorum da...

Çocukluktan söz etme
İçinden kimler çıktı,
Bırakıp gidince anladım,
Bana bir şey kalmadı.

Gençlik delilik, divanelik
Heveslerin ardında
Ben bunları istemezdim
Şimdi düşünüyorum da...

Geçmiş zaman bir kere geçmiştir
Kendin için yaşamışsın boşuna
İyisi mi, al git başım uzaklara
Senin olmıyan şeylere doğru
Başkası için yaşa...

Muhteşem SÜNTER

ÇARE

Gene hâtıralardan söz edeceğim
Kızıyorum ama, biliyor musunuz
Birbirimiz içinde
Binbir ömür sürüyoruz.

Şu karanfile bayılıyorum,
Herkes için aynı
Beni sorarsanız
Ayrı ayrı.

Hangisiyim şaşırdım
Ben şaşırırsam hesabet
Sonra?
Sonrası merhamet.

Bir de işin benim için olanı var,
Hiç yalnız kalmamışım, ne dersiniz;
Düşünürken bile
Bir yığın insanlar.

Terkedin düşüncemi
Biliyorum güç olacak
Hakkım değil mi,
İsteğimce yaşamak.

Tek başıma bir ömür sürmeliyim
Dolaşmalıyım sokaklarda yalnız,
Ne olduğunu iyiliğin
O zaman anlarsınız.

Muhteşem SÜNTER

AVUCUMUN DIŞINDA

İmkânsız olanın
Kabul ettirişi kendini
Çağırması bizi
Derinden.

Şu vitrindeki eşya
Satın alamıyacağım
Şu kadın meselâ
Karşı kaldırımdan yürüyen
Koluma takamıyacağım.

Daha neler, efendim
Apartımanlar
Dükkânlar,
Hususî taksiler meselâ...

. .

Anneciğim,
Ben
Oyuncaklarımı isterim.

Muammer YÜZBAŞIOĞLU

MAHALLEMİZİN BÜTÜN İNSANLARI İYİDİR.

Sütçü Bekir'i gördünüz mü sabahleyin
Bütün işleriniz yolunda gider.
Güler yüzlüdür.
Hem mert ve doğru
Bir gün, oğlu su katmış diye
Süt paralarını verdi geriye.
Ya mahalle dondurmacısı Hüsmen ağa
Günlük kazancı üç liradır amma,
Gönlü toktur.
Dondurması iyi olmazsa
Almasınlar diye,
Haber salar komşulara.

Bir Hatçe nine var ki,
Gelinleriyle geçinemez bir gün
Oğullarını icraya verir.
Ama, aldığı parayı,
Torunlarına yedirir.

Bir dostum var,
Yardım olsun diye Hüseyin Efendiye
Her gün nane şekeri alır.
İki taraflı olur yardım,
Zira şekeri,
Mahallede çocuklara dağıtır.

Kızlar vardır,
Göğüsleri yeni kabarmış
Yazın tütün tarlasındadırlar,
Kışın tütün mağazasında,
Şikâyetçi değildirler hallerinden,
Gözlerinin içi güler.

Bizim mahallede
Çocuk kavgaları olmaz,
Kadınlar çocuk için birbirini kırmaz,
İki çocuk kavga ederse eğer,
Her anne
Kendi çocuğunu döver.

İşte geldik gidiyoruz... Ölümlü dünya...
Ne bulduk gençliğimizden
Niçin «iyi» diye bahsettirmiyelim
Kendimizden...
Farkında olmadan geçiyor zaman
Her zevkten önce «iyilik yapmak» zevkini
Tatmalı insan...

Nihat ETİZ

ALİ TEKERLEMESİ

Mirası yok ki,
Konayım mirasına
Postu yok ki,
Oturayım postuna.

Kurban olayım Ali'nin
Saban tutan ellerine
Silâh tutan ellerine,
Terlemiş bıyıklarına.

Kurban olayım Ali'nin
O çalışkan huyuna,
O boyuna,
Bosuna.

Subutay KARAHASANOĞLU

HAYAL KÖY

Bir köy özlüyorum;
Etrafı ağaçlıklarla çevrilen,
Göğünde bereket yüklü bulutların gezindiği,
İçinde kardeş kardeş geçinen
Bahtiyar insanların yaşadığı
Yeşil bir köy özlüyorum.

Sokakalarında dolaşan çocukların
Kan damlar olsun yanaklarından
Dokunacak olsan;
Öylesine gürbüz, öylesine şen.
Edalı edalı gezinsin kızlar,
Kalbleri sevda dolu.

Biraz merhametli davransın toprak;
Üzerinde altın renkli başaklar
Gözler kamaştırır olsun.
Gürül gürül akan dereler
Masum canlara kıymasın kış günlerinde;
Güzelim Emineyi Mehmedinden etmesin.

Yeşil bir köy özlüyorum;
Gamdan kasavetten azâde,
Hastalığın uğramadığı
Bir köy özlüyorum
Ki saadet tüter olsun
Evlerin bacalarından.

Nesimi ESKİNGEZER

YANDI

Sürdüm toprağı, toprağı
Tarlalarda yüzüm yandı;
Bilece sürdük toprağı,
Bozkırda öküzüm yandı.

Yaylıma çıktı davarım,
Bir köpeğim bir ben varım;
Süt yok, sağarım sağarım,
Koyunum, hem kuzum yandı.

On kile buğda götürdüm,
Pazardan aldım getirdim.
Hafta olmadı bitirdim:
Tuzum bitti, gazım yandı.

«Nârin omuzlarda testi»
«Kemerler belimi kesti»
Onlar bir rüzgârdı, esti....
Oğlum yandı, kızım yandı.

Derin kardaş, yaram derin,
Yüzü gülmez bozkır yerin
Kavakların, söğütlerin
Yaprağında yüzüm yandı.

II

Çıktım, nice iller gezdim,
«Hırka» giydim, «Lokma» yedim
İçimi söyliyemem dedim:
Tel tutuştu, sazım yandı.

Yolum Mevlâ'dan şaşmadı,
İçime güman düşmedi.
Sesim dağları aşmadı
Bağırdım, avazım yandı...

Amanın be kardaş aman!...
Ben de yandım duman - duman;
GÜDEK «Kardaş» tır be yanan!...
Yananlar'a özüm yandı.

Recâi GÜDEK

BİR ÇUKUROVALI ŞAİR KONUŞUYOR

Çukurova'dan geçersen
Görmeyi unutma Seyhan'ı,
Pamuk tarlalarını gör
Buğdayı,
Sonra Adana'yı tanı.

Tren sesi istasyona getirir
Gülek'ten geçtikten kelli.
Bak, portakal arıyorsun,
Hemşerim, sen Orta Anadolulusun
Bundan belli.

Portakal Dörtyol'dadır,
Kadirli'de pirinç var.
Bir görsen Kadirli'de pirinci
Bir çok ki salağın ucu
Gözalabildiği kadar.

Tarsus'u, Mersin'i gezmelisin,
Mersin'de denizi görürsün,
İster Akdenizi cebine kor
İstersen nemini alır
Bozkıra götürürsün.

Bu Çukurovalı şair de burda
Toroslar'a bakar şiir yazar.
Sevdiği Çukurova'da,
Kadirli adlı bir kasabada,
Akşamdan sabaha kadar.

Ali PÜSKÜLLÜOĞLU

DÜŞÜNÜRÜM

Düşündürür kardeşim, düşündürür
Sabah akşam halin.
Nedir bu cefa, bu hasret
Memnun bile değil yerin.

Bir yanık türküdür dilindeki
Dolana dolana söylenen.
Sızlatıyor insanın içini
Akla her gelen.

Dağlar o dağlar mıdır kardeşim?
Nağmeler o nağme mi?
Davullar hâlâ çalar mı?
Yolda mıdır hâlâ o gemi?

Ayşen seni bekler bilirim
Aşktır ciğerini yiyen
Muradına kavuşurmuş
Sabırla bekleyen.

Refet A. KOCABEKİR

ESMER GÜVERCİNE

Kar yağıyor karıcığım
Kar yağıyor kaputuma
Ben yine tutuşmuşum yanıyorum yüreğimden
Yine tutmuş körolası garipliğim
Sensiz
Bu dost, bu dargın, bu uzak şehirde
Kime dert yanabilirim kime?
Kar yağıyor, kar yağıyor, kar yağıyor karıcığım
Kaputuma değil
Kalbime...

Burhan Garip ŞAVLI

ARAS'TAN YALU'YA

Aras boylarında geçti çocukluğum,
Boz bulanık sularında çimdim.
Türkü söyledim kıyısında, uyudum
Avare avare gezindim.

Bilmiyordum Hanyayı, Konyayı.
Köpürüp geliyordu Aras.
Aras âleme yol oldu
Bana eyledi garaz;

Düştüm yola... Bir akşam vaktiydi
Diclenin üzerinden develerle geçtim.
İndim acı tatlı suyundan içtim;
Ölmedim yarenim ölmedim.

Kızılırmak yemiş allı gelini
İçilecek hâl kalmamış suyunda;
Üstünde tel - duvak yüzüyordu.
Benden beter perperişan geziyordu
Alişimi gördüm Tuna boyunda.

Nil'in kenarında mahzun hurmalar.
Bir adam yan gelmiş gölgelikte
Kahve tütün içiyordu.
Mirabo köprüsü altında Sen nehri
Gençliğimiz gibi, aşklarımız gibi
Akıp geçiyordu.

Sarı nehre vardığımda gün batıyordu.
Harap bir handa geceledim.
Sarı yüzler, pirinç tarlaları, sonsuz... Geniş...
Bir yakadan bir yakayı göremedim.

Kanlı sularından Yalu'nun
Eğildim kana kana içtim.
İçimdeki yangın sönmedi.
Yaluya gidenler dönmedi,
Acep ne iştir?
Döndüm baktım, dünyanın bir ucundaydım;
Öbür ucundaydı Aras.
Tanklar... Tayyareler... Barut ve kan...
Yaluda Mehmet öldüğü zaman
Baş ucundaydım.

İncecikten bir yağmur yağıyordu.
Kurşun yüklü bulutlar tepemizde.
Gözlerini bulutlara dikmişti .
Soğuk damlalar düşüyordu kirpiklerine.

Öldüğü zaman
Burnundan ince bir kan sızıyordu;
Çatlamıştı dudakları yer - yer
Açlıktan, susuzluktan.

Öldüğü zaman
Avucunda toplanmıştı bahar.
Dökülüyordu silâhın kundağına
Can havliyle yolduğu papatvalar.
Bir makineli tarıyordu siperleri
Yakından top sesleri geliyordu.
Dişleri görünmüyordu kandan.
İncecikten bir yağmur serpeliyordu,
O öldüğü zaman.

Deyip kesti... ağladı sonra
Sakarya gürleyip akıyordu,
Döne döne, ayaklarımızın ucunda.
Derken benim de doldu gözlerim

Ağladım senin için,
Çocuklar gibi, kadınlar gibi;
Hem ağladım, hem yazdım bunları
Karınca kaderince...

Doğrulamaz mısın Mehmedim!
Şöyle başını kaldıramaz mısın?
Ne olur?
Kalk ve yürü Mehmedim!
Yüzünün kanını sil mendilime;
Kulun kölen olayım,
Tek, ayaklarımı sana vereyim,
Kalk ve yürü Mehmedim!
Kalk borusu çoktan çaldı,
Dağ başını duman aldı,
Sakarya durmaz akar.
Ayaş belinde çiğdemler açtı,
Badem çağlaları oldu olacak.

Kalk Mehmedim, aslan kardeşim!
Ananın pişirdiği çorba soğudu.
Karın sofra basında melül mahzun;
Söğütler, Kavaklar sallanınca
Ona kim saz çalsın, söylesin?
Almalar, armutlar ballanınca
Kimler toplasın, kimler yesin?
Ya kimlere baba desin
Beşikteki körpe dillenince?

Boğazımdan geçmez artık
Yiyemediğin yemekler.
Soğuk sular içemem.
Giyemem giyemediklerini
Karalar bağlarım.
Geceleri uyku girmez gözüme

Kan ağlarım zari-zari
Yazar ağlarım,
Söyler ağlarım,
Yanar ağlarım.

Macit COŞKUN

MÜPHEM

Yaklaşan biri var sessizce bize.
Bir gölge, bir sihir gibi...
Düşüncelerle kazılan kuyunun
Karanlık dibi.

Henüz bitmiyen masal,
Nefes alır gibi birden ürperir;
Saçlarında koyulaşan geceyi,
Geceye verir.

Sularda büyümüş kader,
Yıldızlar pırıldarken uzakta.
Bilinmiyen bir lezzet mi var Tanrım?
Toprakta!...

Ebediyyen senindir,
Bu korku, bu vehim, bu duruş...
Göğsümüzde çarpan «Rebab-ı Şikeste»
Neden yorulmuş?

Henüz açılmadı kilit,
Kıskıvrak düğümlendi bağımız.
Biz görmeden nasıl, nasıl büyür Allahım;
«Elimiz, ayağımız?...»

Nahit GÜÇLÜ

ÖLÜME YAKIN

Trenler gelip geçti bazı mahzun bazı şen
Bilinmez bir hasrettir sardı içimizi
Nihayet bir tren aldı götürdü bizi
Eskişehir'den, İzmit'ten Erenköy'den öte
Nihayet bir tren aldı götürdü bizi
Görmüş geçirmiş garipler diyarı İstanbula.

Trenden indik bir tahta çanta elimizde
Türkülerin en güzeli garipler türküsü dilimizde
Vapura bindik... Bir rüzgâr esiyordu püfür püfür
Beykozdan, Tarabyadan kavaklardan
geliyordu bu mavi rüzgâr
Kaderine terkedilmiş biz insanlar her şeyden
habersizdik.

Maviye boğulmuştu İstanbul baştan başa
Anneler mavi nineler mavi çileler mavi
Toprak ve deniz masmavi kesilmişti günahtan
İnsanlar içli insanlar kara kara düşünüyordu
Kimi köprü başında kimi cami avlusunda
Kimi tek hücreli bir odada üşüyordu.
Anaya hasret babaya hasret
Güne güneşe hasret bir öksüz çocuk
Ellerini açmış Allaha hıncından ağlıyordu
Gözyaşlarını yoktu bir silecek.
Trenler gelip geçti bazı mahzun bazı şen
Bilinmez bir hasrettir sardı içimizi
Nihayet bir tren aldı götürdü bizi
Eskişehir'den İzmit'ten Erenköy'den öte
Nihayet bir tren aldı götürdü bizi
Ölüme yakın.

İsmet ÜSTEK

HAN VE HANCI

Bir han var evimizin önünde;
Öyle küçük ki...
Yolcu ve hayvanı bir yerde yatar.
Bazan yolcu çoğalır, yer kalmaz.
Hancı kızar, köpürür;
Gelip - gidene çatar.

Tuhaf bir adam şu hancı Halit efendi.
Gülüşü ağlayışı belli olmaz.
Kışın en soğuk günlerinde,
Gömlek katına çıkar dışarı
Hem kollar sıvalı, gögüs, baş açık.
Etrafı kavuran soğuğa rağmen
Rengi sararıp, solmaz.

Bazen gece yarısı
Bir ses duyulur: «Hancı... Hancın... Hancı.»
Arkasından, tekmeler, yumruklar iner kapıya
Neden sonra açılır Han'ın çürük kapısı.
Amma bütün mahalle uyanmıştır kış uykusundan.
— Kim olabilir bu soğukta dışarıda?
— Kim olacak, muhakkak bir yabancı...

Evimizin önünde bir küçük han var.
Hem öyle küçük ki...
Yazın en sıcak gününde bile
Yolcuyla hayvanı bir yerde yatar.

Necmi VANGÖL

VARLIĞIN ÖZLEMİNDE

Varlık'ta tanıdım sizi dostlarım,
Memleketimin bu eşsiz köşesinde.
Kiminiz şenlik bırakır içime,
Kiminiz ağlamaklı edersiniz...
Baştanbaşa Anadolu'nun sevgisi, derdi;
Baştanbaşa, alev alev kaleminizde...
Külebi'den rüzgâr eser bir yol,
Vatan vatan kokar rüzgârı...
Dağlarca'm şehit vermiş bunca canı
Anadolu toprakları uğruna...
Otuzbeş yaş şairinden tattım
Ölmenin, yaşamanın hazzını...
Şimşek'ten dinledim öylesine
Vatan ve hürriyet şarkılarını...
Eyuboğlu gözlerimde binbir renkten minyatür
Çoğu zaman, beni benden alır götürür...
Varlığın özleminde bir yolcusu daha var...
Güneyden sesleniyor; güneyden size dostlar..

Kemal AKINCI

BİR AD BULAMADIM

Bilmem ki neden bana böyle,
Bir gariplik çöker herzaman:
Bir dert gelir. Söyleyemem;
Bir efkâr basar ,anlatamam;
Ne yapsam nafile...
Oysa ki, ne büyük emellerim var öyle
Ne de billûr köşkü görürüm rüyamda.
Ben sadece,
Türküler söyleyip aşka dair,
Karınca kaderince
Kendi hayatımı yaşamak isterim,
Kendimce...

Nihat GENÇ

ÖLÜM DÜŞÜNCESİ

Yeni urbalarımı giymişim
Ve ilk defa ezanı
Başından sonuna kadar dinlemişim.
Arka üstü uyuyamayan insan
Sağa sola dönmeyi unutmuşum.
Nekadar hafifim eller üstünde
Ölüm düşüncesinden kurtulmuşum.

Aytekin OZAN

BİR GÜN

Bir gün süreceğim atımı,
Çekeceğim yamçıyı sırtıma,
Garip hallimi desem, yolcu hallimi
Bıkmadan arıyacağım
Hem kömür gözlümü, hem memleketimi.

Yolum hanlara düşecek,
Yürük çadırlarına düşecek,
Yolum uzaklara, ta uzaklara
Pınar başlarına,
Hemşeri düşlerine,
Yolum,
Daha bilmem nerelere,
Nerelere düşecek...
Bir gün ineceğim atımdan,
Öpeceğim o memleketin
Taşını, toprağını.
O memleket,
Kömür gözlümün memleketi,
Benim memleketim, benim yurdum.
O memleket,
Zaman zaman selama durduğum
Ekmeğim kadar arı,
Suyum kadar duru
Çiçekler içinde, çiçek ANADOLU!...

H. Vasfi UÇKAN

TEMPORA MUTANTUR!

Mevsim, sarı bahçesinde zamanın
Bir masal, bir tuhaf, bir hoş...
Ellerinde, ellerinde şimdi mesafenin
Renklerle sarhoş!

Avutan masum ve saf çocukluk,
Ve teselli bulamıyan şehzâde.
Bu, bin bir gece masalı değil,
Kimsesiz ve sâde.

Duran hayal ve hatıralar gibi,
Bu yağmur, çisil çisil bu yağmur.
Susuzluğun çatlıyan dudakları;
Tempora mutantur!

Vedat F. BELLİ

ÖYLEYSE

Bu alacalığında akşamın,
Nereye, bu gemiler nereye?
Yıllar boyu kimdi oyalıyan beni
Saadet diye?

Renk renk sesler geliyor gibi,
Zamanın güneş rengi bahçelerinden.
Sükûtu konuşuyor, dinle, ömrün
Derinden!

O, saadet denilen rüya
Sarı bahçelerinde mi kaldı Rabbim?
Öyleyse bu akşam, bu kuşlar niçin,
Öyleyse içimde beni çağıran kim?

Vedat F. BELLİ

KARMAKARIŞIK

Kaçıversem sizlerden, kaçıversem
Güneşten, geceden, kendimden.
Bıktım, usandım artık
İçimdeki gurbetten.

Vâdet saadeti Allahım, vâdet,
Başka türlü yaşayamayız böyle.
Sersemliğimi hoş görün:
Ölümle kucak kucağa şehvet.

Vazgeçemediğim bahar.
Kin tutamadığım dünya.
Etrafta güzel şeyler var:
Aşk! Ey meçhul meyva!

İlhan ÇOŞKUN

ADSIZ ŞİİR

Yağmur yağıyordu İstanbul'a inceden ince
Romantik düşünceler içindeydi gönlüm.
— Nasıl âşık olduğunu anlamadan
Bin gün, bir sarı saçlı kız sevdi gönlüm —

Âşıklar dolaşıyordu Gülhane Parkı'nda
— Belki — yağmurun da farkına varmadan.
. . . Ve ıslak sarı yapraklar dökülüyordu saçlarına
Asırlık ağaçlardan.

Gıptayla bakıyordum —belki— onlara
—Belki— gözlerimde garip ışıklar da yanıyordu.
Halimi pek tuhaf bulan bir genç kız sevgilisine
«Bu serseri de kim?...» diye sordu.

Sonra, farkına bile varmadan
Adımlarım sürükledi beni.
Fakat kulaklarımda hâlâ o kelime vardı;
«Serseri serseri»

Feridun EVRENSEL

BİR DOSTA AYRILIK ŞİİRİ

Hâtıran bir şarkı olacak dudaklarımızda
Zaman zaman ürpertecek bizi;
Seneler, gölgeler gibi kaplıyacak belki
Bu unutulmaz günlerimizi.
Mevsimler geçecek; ümitlerimiz, sevgilerimiz bir rüya olacak
Kırılan dallar gibi;
Mâzî, kaybolan bir sır ki yanacak düşüncelerimizde
Bitmiyen masallar gibi.

Mukadderat belki değiştirecek yollarımızı
Belki arzûlarımız yarıda kalacak,
Belki bir genç kız sıcak gözyaşları dökecek arkamızdan
Ağlayacak.

Bir gün, bu «Fânî Dünya» da herşey silinecek
Ölümsüz rüyaların en güzelini görecek insan,
Sonra, unutulmaz hâtıralar iklîminde
Yaşanacak ebedî bir Nisan.

Hâtıran, bir şarkı olacak dudaklarımızda
Zaman zaman ürpertecek bizi;
Seneler, gölgeler gibi kaplıyacak belki
Bu nutulmaz günlerimizi.

Feridun EVRENSEL

YAŞAMAK ŞARKISI

Kimin memleketinden doğduğu bilinmez
Yalnız mavi mavi denizler aşar
Ve yeşil yeşil ülkeler,
Dağlarımızın, şehirlerimizin ve köyelrimizin üzerinde
Görünür güneş.

Hangi bulutlardan süzüldüğü bilinmez,
Uzak mesafeler ve mevsimler aşar
Sallanır bahçelerimizin sükûnetinde
Çiçekli dallar arasında rüzgâr.

Sahibi kimdir bilinmez
Taşır evlerimizin çeşmelerine
Yüksek ve serin dağların vahşi güzelliğini,
Tatlı şarıltılarla akar, su.

Gökyüzü aynidir üstümüzde,
Altımızda toprak ayni
Ve büyür onların da bahçelerinde
İnsan boyunca başaklar.
Onlar da hazin şarkılar söyler
Dertleri ve sevinçleri vardır bizim gibi.
Ayni rahatlığı getirir geceler
Büyük şehirlerin üzerine
Geceler orada da mavi ve parlaktır
Gider yıldızlarımızın aydınlığı,
Onların memleketine kadar...
Bir gün yarım kalacak bir şarkı gibi işler
Bir altın el

Hayatı bir zaman defterine...
Yaşamak sonsuz ve güzel
Gökyüzü aynidir üstümüzde
Altımızda toprak ayni
Ve gider yıldızlarımızın aydınlığı
Onların memleketlerine kadar...

Faruk TAŞKIRAN

UYGUNER'E MEKTUP

Uzun zaman geçti dostum, uzun...
Ne, hâtıraların tadından bahsettik
Ne de bitmeyen yolumuzun
Dertlerine gögüs geçirdik.

Bilirsin bozkır yaylalarının hüznünü,
Saksıda kuruyan çiçek misâli insanları tanırsın...
Dilerim, kağnıların aruzundaki elem
Bütün dostların ruhunu sarsın...

Helâledildi mi bilmem bunca lokmamız?
Birşeyler yapamadıkca da gayret ettik.
Ayaklarımızda nasır ,alnımızda gün yanığı;
Gönlümüze, köyün tohumlarını ektik.
Velhasıl biz seninle,
Gurbete kur'a çektik.

A. Fethi SOYSAL

BENİM AĞIDIM

Erzurumda rüzgârlara karşı,
Sefalete kederlere civârım.
Gözlerim dolu dolu boşalmak ister
Garip halim ne biçimdir sormayın
Yine bir gurbet şarkısı gibi hazin
Geçti yirmi altıncı baharım...

Yine rüzgârlarla deli fırtınalarlayım
Ateşler yangınlar ortasında
İçimde bir yangın ki yeri mekânı meçhûl
Birteviye yakar beni,
Ve benim değil bu baş, bu gövde, vücut
Yıllar yılı kayıplara ağlarım.

Kahkahalar çılgınca kahkahalar
Bir başka dünyadan bana ulaşan bir ses
Benim değil yaşadığım hayat
Kokladığım koku aldığım nefes...

Yağmurlar durmuyor, Güneş doğmuyor
Gözlerin çıka derim ilâhi Ekim ayı
Evsiz, barksız insanlarım çırılçıplak
İnsanlarım ah unutmuş yaşamayı...

A. Celâl ALİVELİOĞLU

DAVET

Gelişin bir bahar sabahı olsun,
Bakir bir nisan rüzgârı gibi aydınlık ve serin,
Ateş değil su değil ecelse asla değil
Beni mahveden şey gözlerindir gözlerin

Ümit etmediğin bir hayat sürüyorum şimdi
İsmini tahayyül etmediğin bir diyarda
Yine öyle yalnızım Tanrılar gibi
Gurbette, senden uzaklarda...

Şimdi kış yakın kahredici kış yakın
Son eylûl ürpermelerle geçti içimden
Yansam bir damla su verenim yok,
Yıkılsam tutacak ellerimden.

Saatte bin ölüp bir dirildiğim
Günlerde istemem geldiğini,
Ciltler, sayfalar dolusu bir roman gibi
Gelişinde okursun kalbimi.

Ama gelişin bir bahar sabahı olsun
En güzel şarkısına başlamadan hayat,
Dudağından düşmeyen o çılgın gülüşle gel
Tabiata garez, tekmil güzelliğe inat...

A. Celâl ALİVELİOĞLU

HAYIRSIZ

Geçen gün
Ben bütün İstanbul'u dolaştım adım adım
Kaldırımlarda tadılan İstanbul'u
Caddeler, sokaklar, dükkânlar, evler,
Meydanlar, camiler, bankalar, rıhtım.

Yağmur iniyordu, ısrarla arsız arsız...
Ne arap kızlarını gördüm
Ne teknede hamuru
Belki tarlalarda çamur da yoktu
Ben sadece görüyor ve duyuyordum
Kaldırımlarda tadılan İstanbul'u.

Kapalı - çarşıdan çıkarken bir kız gördüm
İri gözleri takılı kalmış bir camekânda
O orada kaldı, ben çektim gittim
Sonra döndüm onu aradım
Geçen gün
Ben bütün İstanbul'u dolaştım adı madım.

Mehmet Can KÖKSAL

TAKSİM BAHÇESİNDE

Dün sabah Taksim Bahçesinde
Küçücük bir kız gördüm
Kıvrım kıvrım saçlı, yeşil gözlü
Oturup saçlarını ördüm.

Gelecek günlerden konuştuk
Upuzun bir yolculuktan
Akdeniz kıyısı, doğduğum şehir
Palmiyelerden bir ev kurduk.

Tepemizde yıldızlı damı
Büyük Britanyalı şairin
Ağaç kovuklarında çocuklar
Şirin mi şirin.

Dün sabah Taksim Bahçesinde
Küçücük bir kız gördüm
Kıvrım kıvrım saçlı, yeşil gözlü
Oturup saçlarını ördüm.

Kemal KANDAŞ

İÇİNDEKİ ŞAİRLER

Fazıl Hüsnü Dağlarca	3	Doğan Ergeneli	52
Cahit Külebi	4	Fakir Baykurt	53
Ziya Osman Saba	5	Turhan Oğuzkan	54
Behçet Necatigil	7	Teoman Karahun	56
Ceyhun Atuf Kansu	8	Ziya Kaya	57
Baki Süha Ediboğlu	10	Mesut Tarcan .	58
Sabahattin Kudret	11	Nurettin Özyürek	59
Aziz Behiç Serengil	13	Ahmed Ziyaeddin Tuncar	62
Sunullah Arısoy	15	Kâmuran Özbir	63
Halim Yağcıoğlu	16	Müfide Anadol	64
Arif Hikmet Par	18	İlhan Geçer	65
İlhan Demiraslan	19	Sabih Şendil	66
Turgut Uyar	23	Zeki Serman	67
Başaran	29	Ümit Yaşar .	67
Talip Apaydın . .	35	Turhan Dökmeci	69
İbrahim Zeki Burdurlu	36	Tarık Dursun K.	71
Oğuz Kâzım Atok	39	Zihni Haznedaroğlu	72
Mustafa Şerif Onaran	40	M. Kemal Yılmaz	74
Azmi Tekinalp	41	Mehmet Yazıcı	76
Oğuz Tansel .	42	Necdet Konuk	77
Hamdi Kestelli	43	Cengiz Tuncer	79
Emin Ülgener	44	Kemâlettin Koç	80
Ayhan Hünalp	45	Orhan Çöpçü	80
Cahit Obruk	46	Necati Diren	81
Nevzat Üstün	49	İbrahim Tunalı	82
Şemsettin Ünlü .	50	A. Faruk Kakınç	82
İbrahim Minnetoğlu	51	Ahmed Nadir Caner	83

A. Fikret Akdağ 84
Çetin Tezcan 85
İbrahim Tekelioğlu 86
Çoşkun Ertepınar 87
Muzaffer Uyguner 88
Recep Bulut 88
Mehmet Zeki Akdağ 89
Vasfi Kerestecioğlu 90
Filiz Eren 91
Nabi Üçüncüoğlu 92
Kâmuran S. Yüce 93
Etem N. Yazgan 93
Muhteşem Sünter 94
Muammer Yüzbaşıoğlu 95
Nihat Etiz 97
Subutay Karahasan 98
Nesimi Eskingezer 98
Recai Güdek 100
Ali Püsküllüoğlu 101
Refet A. Kocabekir 102
Burhan Garip Şavlı 102
Macit Çoşkun 105
Nahit Güçlü 106
İsmet Üstek 107
Necmi Vangöl 108
Kemal Akıncı 109
Nihat Genç 110
H. Vasfi Uçkan 110
Vedat F Belli 111
İlhan Çoşkun 111
Feridun Evrensel 112
Faruk Taşkıran 114
A. Fethi Soysal 115
A. Celâl Alivelioğlu 116
Mehmetcan Köksal 117
Kemal Kandaş 118

VARLIK YAYINLARINDAN BAZILARI

Türk Edebiyatının En Güzel Hikâyeleri (**Y. Nabi**) . . **150**
Divan Şiiri Antolojisi (**Vasfi Mahir**) **100**
Halk Şiiri Antolojisi (**Efâtun Cem Güney**) **100**
Türk Yenilik Şiiri Antolojisi (**Yaşar Nabi**) **100**
Otuz Beş Yaş, 2.ci baskı (**Cahit Sıtkı Tarancı**) . . . **100**
Geçen Zaman (**Ziya Osman Saba**) **100**
Kodin (Panait Istrati'den : **Yaşar Nabi**) **100**
Sokak Kızı (Panait Istrati'den Çev. **Yaşar Nabi**) . . **100**
Arkadaş (Panait Istrati'den Çev. **Yaşar Nabi**) . . . **100**
Hayat Yollarında (Panait Istrati'den Çev. **Yaşar Nabi** . **100**
Millî Savaş Hikâyeleri (**Yakup Kadri**) **100**
İsviçreli Robenson (J. R. Wyss'ten: **Yaşar Nabi**) . . **100**
Lüzumsuz adam (**Sait Faik**) **100**
Yaşamak için (**Umran Nazif**) **100**
Yataklı Vagon Yolcusu (**Bekir Sıtkı Kunt**) **100**
Dünyanın En Güzel Büyük Hikâyeleri (**Yaşar Nabi**) . **200**
En Güzel Türk Masalları (**Eflâtun Cem Güney**) . . . **150**
Yeni Türk Hikâyeleri (Hazırlıyan **Yaşar Nabi**) . . . **100**
Başlangıcından Bugüne Türk Şiiri (4 kitap bez ciltli . **500**
Yalnız Değiliz (James Hilton'dan Çev. **Yaşar Nabi**) . **100**
İnci (John Steinbeck'ten çeviren : **F. Kunt**) **100**
Şiir Sanatı (Hazırlıyan : **Yaşar Nabi**) **100**
Yeni Şiirler 1950 (103 şair - 122 şiir) **100**
Âvare Yıllar (**Orhan Kemal**) **100**
Baba Evi (**Orhan Kemal'in romanı**) **100**
Üç Şehitler Destanı (**Fazıl Hüsnü Dağlarca**) **100**
Fransız Hikâyeleri Antolojisi (**Yaşar Nabi**) **100**
Türk Mizah Edebiyatı Antolojisi (**Z. Güvenli**) **100**
Üç Aşk Hikâyesi **100**
Aşksız İnsanlar (**Oktay Akbal**) **100**
Dünyanın En Güzel Fıkraları **100**
En Güzel Türk Fıkraları **100**
Uğursuz Vâdi (**Ben Ames Williams**) **100**
Yeni Hikâyeler 1950 . . . . . **100**
Ekmek Kavgası (**Orhan Kemal**) **100**
Rüzgâr (**Cahit Külebi**) **100**
Can Pazarı (Curzio Malaparte'den) **100**
Köyden Haber (**Muhtar Körükçü**) **100**
Bizim Köy (**Mahmut Makal**) **100**
Mahalle Kahvesi (**Sait Faik**) **100**
Sarnıç (**Sait Faik**) **100**
Zürriyet (**Samet Ağaoğlu**) **100**
Toprak Ana (**Fazıl Hüsnü Dağlarca**) **100**
Din Ticareti (**Erskine Caldwell**) **100**
Garipler Sokağı (**Oktay Akbal'ın romanı**) **100**
Apartman (**İlhan Tarus**) **100**
Atatürk Şiirleri Antolojisi **100**

100 kuruş